

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἐν τόμῳ ΚΒ' (1952) σ. 33 - 59, τῆς ἐπὶ χεῖρας Ἐπετηρίδος ἔδημοσιεύθη τὸ πρῶτον τὸ Περίγραμμα τοῦτο· καίτοι ἤμην, ὑπὲρ πάντα ἄλλον, προετοιμασμένος περὶ τῶν πολλῶν παραλείψεων τοῦ Περιγράμματός μου, ἐν τούτοις μεγάλως ἐξεπλάγην ὁ ἴδιος, διὰ τὸ πλῆθος τῶν προσθηκῶν, αἷς ἐσημείωσα κατὰ τὸ σχετικῶς βραχύτατον ἔκτοτε διαρροῦσαν χρονικὸν διάστημα καὶ δὴ προσθήκας ὀφειλομένας κατ' ἐλάχιστον μόνον ποσοστὸν εἰς μεταγενεστέρως δημοσιεύσεις, κυρίως δ' εἰς ἀναδιφήσεις, καὶ δὴ τυχαίως, παλαιότερων πηγῶν· πλὴν ὅμως τῶν προσθηκῶν, δι' ὧν σχεδὸν ἐδιπλασιάσθη τὸ ἀρχικὸν Περίγραμμα, προέκυψαν καὶ τινες διορθώσεις καὶ συμπληρώσεις τῶν λημμάτων τοῦ ἀρχικοῦ Περιγράμματος. Αἱ διαπιστώσεις αὗται ἐπιβάλλουν, νομίζω, τὴν παροῦσαν δευτέραν ἔκδοσιν τοῦ Περιγράμματος.

Ὁ προτασσόμενος τοῦ ἀρχικοῦ Περιγράμματος πρόλογος (σ. 33 - 38) δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ ἐπαναληφθῇ ἐνταῦθα· πάντως ἢ αὐτόθι τεκμηρίωσις θὰ ἔπρεπε νὰ συμπληρωθῇ διὰ τῆς ἐν τῇ νεωτέρῳ σχετικῇ μελέτῃ μου: Ἡ ἑλληνικὴ συμβολὴ εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἱστορίας τοῦ βυζαντ. καὶ μεταβυζ. Δικαίου, ἐν ΕΕΒΣ ΚΔ', σ. 108 - 157, ἀναγραφομένης βιβλιογραφίας. Ἰδιαίτερος πρέπει νὰ σημειώσω τὴν μεταγενεστέρως μελέτην τοῦ Ἰακ. Τ. Βισβίτζη: Τὸ πρόβλημα τῆς ἱστορίας τοῦ Μεταβυζαντινοῦ Δικαίου, ἐν ΕΑΙΕΔ 6/1955, σ. 131 - 153, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἐφ' οὗ καὶ ὁ πρόλογος τοῦ Περιγράμματος· ὁ συγγραφεύς, ἀφ' οὗ ἐκθέσῃ τὰς ἰδιοτυπίας, αἷς παρουσιάζει τὸ Μεταβυζαντινὸν Δίκαιον, λόγῳ τῶν διαφορῶν κατακτητῶν τῶν ἐπιδραμόντων ἐπὶ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, καταλήγει (σ. 153) εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι, παρὰ ταῦτα, ἡ συγγραφὴ τῆς ἱστορίας τῆς περιόδου ταύτης τοῦ ἑλληνικοῦ Δικαίου εἶναι δυνατὴ· ἀλλ' εἰς τὴν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας ταύτης προπαρασκευάζει τὸ ἔδαφος καὶ τὸ ἐπὶ χεῖρας Περίγραμμα.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑΙ

- Acta = F. Miklosich καὶ J. Müller, Acta et Diplomata græca mediæ ævi. 1-6 (Βιέννη 1860-1889).
- ΑΘΛΓΘ = Ἀρχεῖον Ὑρακικοῦ Λαογραφικοῦ καὶ Γλωσσικοῦ Ὑθσαυροῦ (περιοδικόν) Ἀθ. 1934 ἔπ.
- ΑΙΑ = Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (περιοδικόν) 1934 ἔπ.
- ΑΚΥ = Ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος Ὑδρας, τ. 1-16 (1921-1932).
- Ἀνάλεκτα = Ἀ. Παπαδοπούλου - Κεραμέως, Ἀνάλεκτα Ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας, 1-5 (Πετροῦπολις, 1891-1898).
- ΑΟΚΕ = Ἀρχεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν (περιοδικόν) 1921 ἔπ.
- B.Z. = Byzantinische Zeitschrift (περιοδικόν) 1892 ἔπ.
- ΓΑΚ = Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, ἐν Ἀθήναις.
- Γεδεῶν, Γράμματα = Ἐπίσημα γράμματα τουρκικά, ἀναφερόμενα εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά ἡμῶν δίκαια (Κ/πολις 1910).
- Γεδεῶν, Καν. Διατ. = Κανονικαὶ Διατάξεις (Κ/πολις 1888-1889) 1-2.
- Γεδεῶν, Σημείωσις = Βραχεῖα σημείωσις περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν δικαίων (Κ/πολις, 1909).
- Delineatio = Zachariæ a Lingenthal, Historiæ juris græco-romani delineatio (Heidelbergæ 1839).
- ΔΙΕΕΕ = Δελτίον Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος (περιοδικόν) 1883 ἔπ.
- ΕΑΙΕΔ = Ἐπετηρὶς Ἀρχεῖου Ἱστορίας Ἑλληνικοῦ Δικαίου Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (Ἀθῆναι 1948 ἔπ.).
- ΕΒΕ = Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη Ἑλλάδος.
- ἐδ. = ἐδημοσιεύθη.
- ΕΕΒΣ = Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν, 1924 ἔπ.
- ΕΕΚΣ = Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Κρητικῶν Σπουδῶν, 1938 ἔπ.
- Ἐκ. Ἀλ. = Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια (περιοδικόν) 1880 ἔπ.
- Ἠπ.Χρ. = Ἠπειρωτικὰ Χρονικά (περιοδικόν) 1925 ἔπ.
- Θεοτοκά = Μ. Θεοτοκά, Νομολογία Οἴκουμ. Πατριαρχείου (Κ/πολις 1897).
- ΙΕΕΕ = Ἱστορικὴ καὶ Ἐθνολογικὴ Ἑταιρεία τῆς Ἑλλάδος.
- JGR = Ἰω. καὶ Παν. Ζέπων, Jus Græcoromanum (Ἀθῆναι, 1931) τόμοι 1-8.
- Μ = Μονή.
- μ. = μητροπολίτης.
- Ν.Ἑλλην. = Νέος Ἑλληνομνήμων (περιοδικόν) 1904 ἔπ.
- π. = περιοδικόν.
- ΠΑΚ = Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 1926 ἔπ.
- ΠΕΦΣΚ = Περιοδικόν ἑλλ. φιλολογικοῦ Συλλόγου Κ/πόλεως, 1863 ἔπ.
- πΚ. = πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.
- Privilèges = Const. G. Papadopoulos, Les privilèges du Patriarchat (Paris 1924).
- σ. = σουλτάνος.

Σάθα	= Κ. Σάθα, Μεσαιωνική Βιβλιοθήκη, 1-7 (1872-1894).
Stéphanopoli	= Jeanne Z. Stéphanopoli, Les îles de l'Égée, leurs privilèges (Athènes 1912).
Σύντ.	= Ράλλη-Ποτλή, Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων (Ἰ.Α.Θ. 1852-1859) 1-6.
TA	= Τόμος Ἀρμενοπούλου, ἐπὶ τῇ 600ετηρίδι του (Θεσσαλονίκη 1952).
Testa	= Testa (baron de-) Recueil des Traités de la Porte Ottomane avec les Puissances étrangères depuis 1536, τ. 1-11 (Paris 1836-1867).
χφ.	= χειρόγραφος κώδιξ.

623. Ἀχτναμές Μωάμεθ, ὑπὲρ Μ. Σινά, ἐδ. ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν π. Ἑλληνικά 9, 105 ἐπ.
- 625 ἢ 626. Ἀχτναμές Μωάμεθ ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν ἀμφισβητεῖται ἡ γνησιότης του· πρβλ. Privilèges σ. 39 ἐπ.
637. Ἀχτναμές καλίφου Ὁμάρ ὑπὲρ π. Ἱεροσολύμων Σωφρονίου Α', ἐδ. Ἀνάλεκτα 3, 216-218· πρβλ. Privilèges σ. 40 ἐπ.
- 1173; -1188; « *Assises de la Court des bourgeois* ». Τὸ γαλλικὸν κείμενον τῶν Ἀσσιζῶν τῶν βασιλείων Ἱερουσαλήμ καὶ Κύπρου, ἀγνώστου συντάκτου. Ἐδ. ὑπὸ V. Faucher (Rennes 1841) καί, περιληπτικώτερον, ὑπὸ Beugnot, *Assises de Jérusalem ou Recueil des ouvrages de jurisprudence composés pendant le XIIIe siècle dans les royaumes de Jérusalem et de Chypre*, τ. II (Paris 1843) καί, ἐκ καλλιτέρου χφ., ὑπὸ F. Kausler, *Les livres des Assises et des usages du royaume de Jérusalem 1* (Stuttgart 1839)· πρβλ. J. Richard, *Le royaume latin de Jérusalem* (Paris 1953) σ. 318-332, ὅστις (σ. 324) φρονεῖ, ὅτι αἱ Ἀσσιζαὶ αὐταὶ συνετάχθησαν ἴσως μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1229-1244· τὴν μελέτην τοῦ M. Grandclaudé, *Essai critique sur les livres des Assises de Jérusalem* (Paris 1923), δὲν εἶδον.
- 1205; -1218; Ἑλλ. μετάφρασις τῶν Ἀσσιζῶν διὰ τοὺς ἀστούς (τοῦ Κατωτέρου Συμβουλίου). Μεταφραστὴς ἀγνώστος. Ἐδ. ὑπὸ Σάθα, 6, 1-497, ἐπὶ τῇ βάσει δύο χφ. (paris. gr. 1390 φ. 1-210 καὶ suppl. gr. 465 φ. 1-244). Ἐξ ἑτέρου χφ. Μ. Μεγ. Λαύρας (Ἰ.Α.Θ.), ἀπολεσθέντος, ἐδ. ὁ Πίναξ περιεχομένων (κεφ. 297), τὸ προοίμιον καὶ τὰ κεφ. 1-61 ἐν *Delineatio*, σ. 138-190. Πρβλ. Ἀδ. Ἀδαμαντίου, ἐν ΔΙΕΕΕ 6, 453-675, Π. Ζέπου ἐν ΕΕΒΣ 25 (1955) 306-330.
1260. « *Διάταξις Κυπρία* » τοῦ πάπα Ἀλεξάνδρου Δ', περὶ δικαιοδοσίας

τῶν λατίνων καὶ ὀρθοδόξων ἐπισκόπων τῆς Κύπρου, ἐδ. ἐν Migne, Patr. Gr. τ. 140, στ. 1533-1560 καί, ἐν ἄλλῃ μεταφράσει κυπριακῆς διαλέκτου, ἐκ τοῦ χφ. paris. gr. 1391, ὑπὸ Σάθα, 6, 499-513 ἐν συνεχείᾳ (σ. 514-585), ἐκ τοῦ ἰδίου χφ., « ἑλληνικοὶ νόμοι τῆς Κύπρου », ἤτοι ἰδιωτικὸν νομικὸν ἐγχειρίδιον, συνταχθὲν ἐν Κύπρῳ, ἐκ τῆς Ἐπιτομῆς, τοῦ Προχείρου, τῆς Ἐκλογῆς Νεαρῶν Λέοντος, τῆς ἰδιωτικῆς Ἐκλογῆς Ἰσαύρων καὶ τῶν Παραρτημάτων της. Πρὸβλ. Zachariæ, Ὁ Πρὸχ. Νόμος, σ. CXCIV καὶ Ἀχ. Κ. Αἰμιλιανίδου, ἐν ΤΑ 33 ἐπ. Πέντε δικονομικὰ κείμενα (ὑποδείγματα) ἐπὶ θεμάτων οἰκογ. δικαίου, ἐδ. ὑπὸ τοῦ Zachariä, ἐν Gesch. d. griech. röm. Rechts (γ' ἔκδ. σ. 399-406), ἐν γερμ. μεταφράσει.

1299. Συνθήκη Χάνδακος (Κρήτης) ἐξ ἄρθρων 33, μεταξὺ Ἐνετῶν καὶ μεγάλου Ἀρχοντος Ἀλεξίου Καλλέργη, δι' ἧς ρυθμίζονται σχέσεις δημοσίου καὶ ἰδιωτ. δικαίου, ἐδ. πληρέστερον ὑπὸ E. Gerland, Das Archiv d. Herzogs v. Candia (Strassburg 1899) 120 ἐπ., ὑπὸ Σ. Ξανθοουδίδου, ἐν π. Ἀθηνᾶ 14, 200 ἐπ. καὶ ὑπὸ Κωνστ. Δ. Μέριτζιου, ἐν π. Κρητικά Χρονικά 3 (1949), 262-292. Πρὸβλ. Σ. Ξανθοουδίδου, Ἡ Ἐνετοκρατία ἐν Κρήτῃ (Athen 1939) 64 ἐπ.

1303-1330. « Ἀσσίζαι τῆς Ρωμανίας », συνταχθεῖσαι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Ἀσσιζῶν Ἱερουσαλήμ καὶ Κύπρου, πρὸς χρῆσιν τῶν ὑπὸ τῶν Φράγκων καταληφθεισῶν χωρῶν. Μνημονεύονται ἐν Χρονικῷ Μορέως ὡς « συνήθεια » (στ. 1250, 1295, 2095, 7413, 7481, 7519, 7610, 7670, 7876, 7905), ἢ « τοῦ τόπου τὰ συνήθεια » (στ. 7334, 7504, 7510, 7568, 7589, 7639, 7923, 8640) ἢ « ὁ νόμος τῶν ρωμαίων » (στ. 2095). Ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοκρ. Ἐρρίκου εἰς Γοδοφρεΐδον τὸν Α' τὸν Βιλλαρδουίνον (πρὸβλ. στ. 2611: « κ' ἀπαύτου γὰρ τοῦ ἔδωκεν ἐγράφου τὰ συνήθεια »). Ὅτι αἱ Ἀσσίζαι ἦσαν γραφαί, συναγεται καὶ ἐκ τῶν στ. 7567, 7588, 7715: « τοῦ νόμου τὸ βιβλίον ». Ἀρχικὸν κείμενον δὲν διεσώθη. Μεταγενέστερα ἐνετικῆ διασκευῆ ἐδ. ὑπὸ P. Canciani, Barbarorum leges antiquae τ. III (Βεν. 1785) 493-534, ἐπὶ τῇ βάσει δύο χφ. Νεωτέρα, ἀρίστη, κριτικῆ ἔκδοσις, ἐπὶ τῇ βάσει ἐτέρων δέκα χφ. μετ' ἐκτεταμένης ἀναπτύξεως, ὑπὸ G. Recourta, Les Assises de Romanie (Paris 1930). Ἀγγλικῆ μετάφρασις ἐκ τῆς τελευταίας ὑπὸ Peter W. Topping, Feudal Institutiones as revealed in the Assises of Romania (Philadelphia 1949) μετ' ἐκθέσεως. Πρὸβλ. τοῦ ἰδίου: The formation of the Assises of Romania, ἐν π. Byzantion 17, 304 ἐπ. ὑποστηρίζοντος, ὅτι αἱ Ἀσσίζαι τῆς Ρωμανίας δὲν

- συνετάχθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Ἀσσιζῶν Ἱερουσαλήμ καὶ Κύπρου, ἀλλὰ τοῦ τοπικοῦ ἑλλ. δικαίου. Περὶ τοῦ γεωγρ. ὄρου «*Ρωμανία*», πρβλ. Κ. Ἀμαντων, ἐν π. Ἑλληνικά 6, 231 ἐπ., Δ. Ζακυνθηνόν, ἐν π. Νέα Ἑστία 38 (1945) 813-815 καὶ στατιστικὴν ἔκθεσιν τῆς Πελοποννήσου τῶν τελῶν τοῦ ἰζ' αἰῶνος (γαλλιστὶ) ἐν *Le Courrier de la Grèce*, τῆς 15/27 Ἰουνίου 1830, ἀριθ. 16, σ. 3-4, ἔνθα Ρωμανία καλεῖται μία τῶν τεσσάρων ἐπαρχιῶν τοῦ Μορέως.
1339. Ἀστυν. διατάξεις κατὰ τῆς πολυτελείας ἐν Κρήτῃ, ἐδ. ὑπὸ J. Jegerle h n e r, ἐν *B.Z.* 13 (1904) 464 ἐπ.
1347. Σύμβασις Γενούης, σχετικὴ πρὸς τὴν Χίον, περιέχουσα διάταξιν περὶ τοῦ ἐφαρμοστέου ἐν τῇ νήσῳ δικαίου, ἐδ. ὑπὸ C. Paganò, *Delle imprese e del dominio dei Genovesi nella Grecia* (Genova 1843) 275 ἐπ.
1371. Διάταγμα (9 Ἀπριλίου) βασιλέως τῶν Ἀνδηγαυῶν Φιλίππου περὶ προνομίων τοῦ ἑλλ. κλήρου ἐν Κερκύρα, ἐδ. ὑπὸ Σπ. Παπαγεωργίου, Ἰστ. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κερκύρας (Κέρκυρα 1920) σ. 89.
1386. Δουκικὸν χρυσόβουλλον τῆς 18 Ἰουνίου, δι' οὗ εἰσῆχθησαν ἐν Κερκύρᾳ τὰ *Statuti Veneti* «... *bonas consuetudines duas antiquitas habuerunt cum omni eorum arbitrio et voluntate... in facto dohariarum et aliis*» πρβλ. Ἀνδρ. Μ. Ἰδρωμένου, Περὶ τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ ἀφομοιώσεως πρὸς τοὺς νόμους τοῦ ἑλλ. βασιλείου (Κερκ. 1879) 9.
- 1388; *Χρονικὸν τοῦ Μορέως*. Ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως ἐνδιαφέρον διὰ τὰς συχνάκις ἀναφερομένας Ἀσσίζας (βλ. ἔτος 1303). Ἐνδιαφέρουσα δικονομικῶς ἐν τῷ *Χρονικῷ* ἡ περιγραφὴ τῆς δίκης τῆς Μαργαρίτας τοῦ Neuilly (στ. 7417-7619). Πλὴν τῆς παλαιότερας ἐκδόσεως τοῦ *Χρονικοῦ* ὑπὸ I. A. Buchon (1825-1840) καὶ τῆς — ἀρίστης — τοῦ John Schmitt (1904) ὑπάρχει καὶ ἡ προχειροτέρα πρόσφατος τοῦ Πέτρου Καλονάρου (1940). Περὶ τοῦ *Χρονικοῦ* ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως, βλ. Π. Ζέπον, ἐν *ΕΕΒΣ* 18, 202 ἐπ.
1430. Ὅρισμός Σινὰν πασᾶ, περὶ παραδόσεως Ἰωαννίνων, ἐδ. ἐπανειλημμένως, τελευταίως ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν Ἡπ. Χρ. 5, 208 ἐπ.
1453. Κατὰ τὸν Φραντζῆν (III, 11) εἶπεν ὁ σ. Μεχμέτ Β' πρὸς τὸν πΚ Γεννάδιον τὸν Σχολάριον: «πατριάρχευε... ἔχων πάντα τὰ σὰ προνόμια, ὡς καὶ οἱ πρὸ σοῦ πατριάρχαι εἶχον». Πρβλ. Πολιτ. Ἱστορίαν (Bonni) σ. 27.
- Προνόμια τοῦ αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν Γενουατῶν ἐν Γαλατᾷ Κ/πόλεως, ἐδ. ἐν *Acta* 3, 287.
- 1454-1456. Ἀπόκρισις πΚ Γενναδίου, περὶ ἀποκαρέντος μοναχοῦ ἄνευ συναινέσεως τῆς γυναικός, ἐδ. ὑπὸ Μ. Γεδεών, ἐν Ἐκ. Ἀλ. 3, 172.

1458. 'Ορισμός σ. Μεχμέτ Β' ὑπὲρ π. 'Ιερουσαλήμ 'Αθανασίου Γ', ἐδ. ἐν 'Ανάλεκτα 3, 218 - 219.
- 1476 - 1482. 'Επὶ πΚ Μαξίμου Γ' τρεῖς κανονικαὶ διατάξεις, ἐξ ὧν: Παραί-
νεσις πρὸς τοὺς κριτὰς καὶ Γράμμα συνοδικόν, ἵνα κρίνωνται οἱ
γάμοι παρὰ τῶν ἐπισκόπων. Πρβλ. Γ ε δ ε ὡ ν, Πατριαρχ. Πίνακες,
486 καὶ Γ. Ζ α β ῖ ρ α, Νέα 'Ελλάς, 92.
1481. « *Ἀκολουθία τυπωθεῖσα ὑπ' αὐτῆς τῆς... Συνόδου, εἰς τοὺς ἐκ λατι-
νικῆς αἰρέσεως ἐπιστρέφοντας τῇ ὀρθοδόξῳ τε καὶ καθολικῇ 'Εκκλη-
σίᾳ* ». 'Επὶ πΚ Συμεών. 'Εδ. ἐν Τόμῳ 'Αγάπης, τοῦ π. 'Ιεροσ.
Δ ο σ ι θ έ ο υ ('Ιάσιον 1698) 568 ἐπ. καὶ ἐν Συντ. 5, 143 ἐπ.
- 1484; πΚ Συμεών Α' πρὸς ἱερομόναχον 'Ιωάσαφ, περὶ τῆς δικαιοδοσίας
τοῦ μ. Λακεδαιμονίας, ἐδ. ἐν 'Ανάλεκτα 1, 476.
- 1498; « *Σύνταγμα κατ' ἀλφάβητον πασῶν τῶν ὑποθέσεων τῶν ἱερῶν καὶ
θεῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων, ὅπου ἐποίησεν ὁ ἐν ἱερομονάχοις...
κὺρ Μ α τ θ α ἰ ο ς [Β λ α σ τ ἄ ρ η ς] ἐξηγήθη δὲ αὐτὸ περὶ φράσιν
ὁ τιμιώτατος καὶ εὐσεβῆς ἄρχων Κ ο υ ν ἄ λ η ς Κ ρ ι τ ὀ π ο υ λ ο ς.
Εὐσεβῆς θεολογία ὅπου πρέπει νὰ πιστεύῃ πᾶς χριστιανὸς ὀρθόδο-
ξος ἄνθρωπος* ». Μετάφρασις εἰς ἀπλῆν γλῶσσαν τοῦ Συντάγματος
τοῦ Β λ α σ τ ἄ ρ η. Εὔρηται ἐν χφ. paris. gr. 1376, φ. 1-822
(Α - Π), Μ. Μεγ. Λαύρας ('Αθω) 1416 τοῦ ιη' αἰ. (ἐπίσης Α - Π),
καὶ Μητρ. Ἀργυροκάστρου 7 (Α - Ω)· πρβλ. Ν. Β έ η ν, ἐν 'Επ. Μεσ.
'Αρχείου 4, 129 - 209, τοῦ ΙϚ' αἰῶνος. 'Υπὸ τὸν αὐτὸν ὄμως τίτλον
εὔρηται νομοκάνων συντεθειμένος ἐκ τοῦ Συντάγματος τοῦ Β λ α -
σ τ ἄ ρ η καὶ τῆς 'Εξαβίβλου τοῦ Ἀ ρ μ ε ν ο π ο ὕ λ ο υ ἐν χφ. ΕΒΕ
1402 (κεφ. 224), 1426 (κεφ. 174) καὶ 2302, Μ. Βλατέων 84 (κεφ.
203), Μ. Κωνσταμονίτου 17 (κεφ. 194), Μ. 'Εσφιγμένου 267 (κεφ.
190), Κεντρ. Σεμιναρίου Βουκουρεστίου (κεφ. 196). 'Απόσπασμα ἐκ
νομοκάνωνος τοῦ δευτέρου τούτου τύπου (πιθανώτατα ἐκ τοῦ ΕΒΕ
1402) ἐδ. ὑπὸ Λ. Σ γ ο ὕ τ α, ἐν π. Θέμις 7 (1856) 246 ἐπ. Διὰ τὰ
χφ. paris. gr. 1377 φ. 1-408, Βιέννης Suppl. 46, Μ. Μεγ. Λαύ-
ρας ('Αθω) 1858, Μ. Βατοπεδίου 542, Μ. Λιονουσίου 374, Μαρ-
κιανῆς app. III 8, 'Ιστ. 'Αρχείου Σπάρτης 10, (π. Ἀθηνᾶ 56, 32),
ἀγνωῶ ἐὰν περιέχουν τὸν α' ἢ τὸν β' τύπον. Πίνακα τῶν περιοχόμε-
νων τοῦ β' τύπου, ἐκ χφ. Μ. Βλατέων 84, ἐδ. ὁ Σ ω φ ρ ὀ ν ι ο ς
Ε ὕ σ τ ρ α τ ι ἄ δ η ς, ἐν π. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς 3, 138 ἐπ. Πρβλ.
Δ. Γ κ ἰ ν η, ἐν ΤΑ 174 σημ. 4.
1502. 14 Δεκ. Συνθήκη εἰρήνης μεταξὺ Τουρκίας καὶ Βενετίας, ἐδ. ἐν Acta
3, 344.
1517. 'Ορισμός σ. Σελῆμ Α' ὑπὲρ π. 'Ιερουσαλήμ Δωροθέου, ἐδ. ἐν 'Ανά-
λεκτα 3, 219 - 222.

- 1520 ; - 1545 ; Ἐπὶ πΚ Ἱερεμίου, ὁ Μανουὴλ Ξανθινός, ἱεροδιάκονος καὶ μέγας χαρτοφύλαξ τῆς Μ. Ἐκκλησίας, συνέθεσεν « Ἐκθεσιν περὶ κεκωλυμένων καὶ ἀκωλύτων γάμων ». Ἐδ., κατὰ παράφρασιν ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον, τὸ 1564 ἐν τῷ βιβλίῳ : Περὶ τῶν τῆς συγγενείας βαθμῶν... (βλ. ἔτος 1564). Ἀνετυπώθη ἐν τῇ ἐκδόσει 1569 καὶ 1588. Ἐπίσης ἐν Εἰρημολογίῳ τοῦ 1553. Συμπεριελήφθη δὲ ἡ Ἐκθεσις καὶ ἐν τῷ Νομοκανόνι τοῦ Μαλαξοῦ τοῦ 1561 (κεφ. ΤΖ'), ἀνεδημοσιεύθη δ' ἐκείθεν ὑπὸ Κ. Δυοβουνιώτου, Ὁ νομοκάνων τοῦ Μ. Μαλαξοῦ (Ἐθ. 1916) 83-88. Περὶ τοῦ Ξανθινοῦ, πρβλ. Ε. Σιδερίδην, ἐν ΠΕΦΣΚ 30, 190 ἐπ. Πρβλ. Γεδεών, ἐν Ἐκ. Ἄλ. 5, 36 ἐπ.
1521. Βοῦλλα πάπα Λέοντος Ι' ρυθμίζουσα ζητήματα μεταξὺ ὀρθοδόξων καὶ λατίνων, ἔδ. ἐν τῷ ἐν ἔτει 1762 μνημονευομένῳ βιβλίῳ.
1523. Ἀχτναμὲς σ. Σουλεϊμάν ὑπὲρ τῆς νήσου Σύμης, ἀπολεσθεῖς' πρβλ. Stérhanopoli, σ. 34.
1526. Ὅρισμὸς σ. Κανονῆ - Σουλεϊμάν ὑπὲρ π. Ἱερουσαλήμ Γερμανοῦ, ἔδ. ἐν Ἀνάλεκτα 3, 222 - 225.
1533. « Πατὴρ καὶ υἱὸς πνευματικὸς ἐσυγχωρέθη ἵνα λάβωσι δύο ἀδελφάς, παρὰ τοῦ νομοδιδασκάλου Ἐκλεσί (;) τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἐν τῷ ζμα', ἔπει, διὰ συζητήσεως τοῦ υἱοῦ οἰκονόμου Καρὰ καὶ Φούλης » (ἐν Βακτ. Ἀρχιερέων, στοιχ. Β, κεφ. νδ' (χφ. Μετ. Παν. Τάφου 30, φ. 114r).
1539. Φιρμάνιον Σουλεϊμάν Β' διὰ τὴν Ἄνδρον, ἔδ. ὑπὸ Δ. Πασχάλη, Ἡ Ἄνδρος 2 (Ἐθ. 1927) 109 ἐπ.
1554. Συνοδ. ἀποφάσεις ἐπὶ πΚ Διονυσίου, περὶ διαζυγίου, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. 2, 379. Εὔρηται ἐν Βακτηρίᾳ Ἀρχιερέων (1645) X 70 καὶ ἐν παραφράσει νομοκάνονος Μαλαξοῦ (κεφ. ΡΙΙΔ') πρβλ. Zachariä, Geschichte 80, σημ. 193' ἐπίσης ἐν χφ. Νομοκάνονι τοῦ 1805 (χφ. 7 Γενναδείου Βιβλιοθήκης, κεφ. ΥΠΓ').
1560. Δύο συνοδ. ἀποφάσεις, ἐπὶ πΚ Ἰωάσαφ, περὶ κωλυμάτων γάμου καὶ περὶ τρίτου γάμου, ἔδ. ὑπὸ τοῦ Βελεγράδων Ἀνθίμου, ἐν Ἐκ. Ἄλ. 4, 527 ἐπ. καὶ ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. 1, 31 καὶ 2, 70. Μία τούτων μνημονεύεται ἐν παραλλαγῇ νομοκάνονος Μαλαξοῦ (κεφ. ΡΝΒ' 2) ἐν π. Θέμις 7 (1856) 190, ὅπου ὁμως ἀναγράφεται, κατὰ λάθος, χρονία 1660. Πρβλ. Zachariä, Geschichte 46, Ἄνθιμου, ἔνθ' ἄν. 527 καὶ Κ. Δυοβουνιώτην, ἔνθ' ἄν. 67.
1561. Νομοκάνων Μανουὴλ Μαλαξοῦ, ἐκ κεφ. 580. Ὁ πρόλογος (« Ἐπειδὴ ἐν τοῖς ἱεροῖς... »), ὁ πίναξ περιεχομένων, ὡς καὶ τινὰ κεφάλαια, ἔδ. ὑπὸ Κ. Δυοβουνιώτου, ἔνθ' ἄν. 19, 28 - 54, 60 - 61 καὶ 71 - 88. Χφ. : α) Πέτρον Ἀγγελετοπούλου, ἐν Ἀθήναις, τέως

- Κολυβά 8' περιγραφή ἐν Ν. Ἑλλ. 11, 474 καὶ Κ. Δυοβουνιώτου, ἐνθ' ἄν., σ. 15 ἐπ., β) Μ. Ἰβήρων 287 καὶ γ) Ἀκαδημίας Ρουμανίας 278 (209).
1562. Νομοκάνων Μανουήλ Μαλαξοῦ « εἰς κοινὴν φράσιν ». Πρόλογος: « *Θησαυρὸς κεκρυμμένος...* ». Τὸ πρωτότυπον τῆς παραφράσεως, γενομένης ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ Μαλαξοῦ, δὲν ἐσώθη. Πολλὰ παραλλαγαὶ εἰς ἑκατοντάδας χφ. Κατάλογος 300 χφ. ἐδ. ὑπὸ Δ. Γκίνη, ἐν π. Ἑλληνικά, 8, 29 ἐπ. Ἀποσπάσματα τοιαύτης παραλλαγῆς ἐδ. ἐν π. Θέμις 7, 165 ἐπ. ἔξ ἑτέρου δὲ χφ. ὑπὸ Δ. Γκίνη, ἐν ΕΕΒΣ 19, 221 ἐπ. καὶ ἕτερα ὑπὸ Κ. Δυοβουνιώτου, Νομοκ. Μελέται Α' 167 ἐπ. καὶ ὑπὸ Μ. Γεδεών, ἐν Ἑκ. Ἄλ. 19, 192 ἐπ. 229 ἐπ. καὶ 261 ἐπ. Αἱ παραλλαγαὶ αὗται τροποποιοῦν τὸ Δίκαιον τῆς ἀρχικῆς μορφῆς (βλ. ἔτος 1561) ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐθίμων. Προβλ. Δ. Γκίνη, ἐν ΠΑΚ 13, 395 ἐπ. Ὁ πρόλογος ἐδ. ὑπὸ Κ. Δυοβουνιώτου, ἐνθ' ἄν. 20 ἐπ. Πίνακα περιεχομένων, ἐκ χφ. ἐκ κεφ. 273, ἐδ. ὁ Zachariä, ἐν Mémoires de l'Académie imperiale des sciences de St. Petersburg, VIIIe σειρά, τόμος 28, ἀρ. 7 (1881) σ. 7 ἐπ., ἐπίσης ὁ Ξ. Σιδερίδης, ἔξ ἑτέρου χφ. ἐκ 397 κεφ., ἐν ΠΕΦΣΚ 30, 196 ἐπ. Ἐπίσης ὁ Ἑμμ. Καρπάθιος, ἔξ ἑτέρου χφ. ἐκ 285 κεφ. ἐν π. Ἐκκλησία 17 (1939) 27-29, 53-54, 60-61, 77-78, 85-86, 93-94, 106-107.
1564. *Περὶ τῶν τῆς συγγενείας βαθμῶν συνοπτικὴ συλλογὴ ἐκ διαφόρων συντεθεισα παρὰ Ζαχαρίου ἱερέως Σκορδυλίου Κρητὸς τοῦ ἐπονομαζομένου Μαραφαρᾶ καὶ ἐπιτρόπου τοῦ τῆς Κ/πόλεως οἰκ. πατριάρχου κυρίου Ἰωάσαφ... Ἐνετία 1564. Ἀνετυπώθη ἐκ νέου αὐτόθι, τὸ 1569 καὶ τὸ 1588. Προβλ. ἔτος 1520. Διὰ μακρῶν πραγματεύεται περὶ αὐτοῦ ὁ Παυλῶφ, Περὶ τοῦ κεφ. 50 τῆς Κορμισαῖα Κνίγκα (Μόσχα 1887, ρωσιστί).*
1567. Ἀχτιναμές ὑπὲρ Χίου τοῦ σ. Σελήμ Β', ἐδ. ὑπὸ Φ. Ἀργέντη, Chios vineta or the occupation of Chios by the Turks (1566) and their administration of the island (1566-1912) Cambridge 1941, σ. 208 ἐπ.
1569. Δουκικὸν Διάταγμα Βενετίας (17 Ἰουνίου) περὶ μὴ ὑπαγωγῆς τῶν Ὀρθοδόξων Κερκύρας εἰς τὸ δικαστήριον τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως, ἐδ. ὑπὸ Σπ. Παπαγεωργίου, ἐνθ' ἄν. (ἔτος 1371) 95 ἐπ.
- 1573; « *Νόμιμον ἐκλελεγμένον ἐκ διαφόρων βιβλίων καὶ ἀπὸ τὴν θεῖαν καὶ ἱερὰν Γραφήν, συντεθὲν παρὰ τοῦ λογιωτάτου κυρίου Ἰωάννου ἱερέως Τρουλιννοῦ τοῦ Κρητὸς καὶ πνευματικοῦ πατρὸς ἡμῶν* ». Ἐν χφ. Μαρχιανῆς Βενετίας, αρρ. III 9. Ἐφ' ὅσον ὁ Τρουλινός, κατὰ τὴν Delineatio 93, μνημονεύει τὸ Jus Orien-

- tale τοῦ Bonifidius, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συνετάχθῃ τὸ Νόμιμον τοῦτο πρὸ τοῦ 1573.
1574. Προκήρυξις τοῦ μπαίλου Κερκύρας Φραγκίσκου Gritti περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ ἀγγαρειῶν τῶν χωρικῶν τῆς νήσου. Ἐδ. ὑπὸ I. Ρωμανοῦ, Γρατιανὸς Ζώρζης αὐθέντης Λευκάδος (Κερκ. 1870) 319 ἐπ.
1575. Πρωτονοταρίου Θεοδοσίου Ζυγομαλᾶ «*Βασιλικῶν νόμων ἐπιτομὴ τοῦ σοφωτάτου, ἀνθυπάτου, τοῦ μεγάλου κριτοῦ τῆς Ἀνατολῆς, τοῦ Ἀτταλειώτου...*» Ἐν δυσι χφ. Γυμνασίου Θεσσαλονίκης τοῦ ιζ' αἰ. καὶ μητροπόλεως Τραπεζοῦντος τοῦ 1605. Ἐν τῶν χφ. τούτων νῦν ἐν ΕΒΕ 2140 (suppl. 140). Τοῦτο περιέχει (φ. 1-165) ἀκέφαλον σύνταγμα κατ' ἀλφάβητον, ἄνευ προοιμίου καὶ ἐπικεφαλίδος· ἄρχ. «*ἀκίνητον ἐκκλησιαστικὸν προᾶγμα δὲν ἀποξενώνεται μόνον ἂν εἶναι ἀπρόσοδον νὰ μὴν ἔχη κανένα διάφορον...*». Ἐν τέλει (φ. 165): «*ἐγρᾶφη διὰ χειρὸς Θεοδοσίου πρωτονοταρίου Ζυγομαλᾶ καὶ εἰς τὸ σαφές ἤλθεν ὡς δυνατόν*». Πρβλ. Delineatio 93, ἀριθ. 5, Zachariae, Anecdota σ. XXI σημ.
- Τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου Ζυγομαλᾶ Ἐπιτομὴ ἐν μεταφράσει τῆς Ἐξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου. Πρβλ. Zachariae, Delineatio σ. 93 ἀριθ. 6, τοῦ ἰδίου, Anecdota σ. XXI σημ., τοῦ ἰδίου, Geschichte σ. 47. Περὶ Ζυγομαλᾶ πρβλ. Κ. Δυοβουνιώτην, ἐν π. Θεολογία 1, 21 καὶ E. Legrand, Notice biographique sur Jean et Théodose Zygomalas (Paris 1889).
1576. *Νομοκάνονον κατὰ στοιχεῖον* Συμεῶνος ἱερομονάχου τοῦ Σχολαρίου. Χφ. ἐν Μ. Φιλοθέου (Ἄθω)· δὲν ὑπάρχει ἐν Καταλόγῳ Λάμπρου. Πρβλ. Delineatio 93.
- Πατριαρχικαὶ ἀποφάσεις Ἱερεμίου, ἐν χφ. Gotha 386. Ἀποσπάσματα ἐδ. ὑπὸ Zachariae, ἐν Mémoires de l'Acad. des Sciences de St. Petersbourg, VIII σειρᾶ, τόμ. 28, ἀριθ. 7 (1881).
1578. Ἀχτναμές σ. Σελήμ Β' περὶ Χίου, ἐδ. ὑπὸ J. B. Donado, Viaggi a Costantinopoli (Ven. 1688), μέρος Δ', σ. 51 ἐπ. Ἰταλιστί, ἀνεδ. ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν π. Ἑλληνικά 9, 129 ἐπ., ὑπὸ Γ. Ζολώτα, Ἴστ. τῆς Χίου, Γ' α' 96 ἐπ. Ἑλληνιστί καὶ ὑπὸ Stéphanopoli, 51 ἐπ. γαλλιστί.
1579. Ἀχτναμές σ. Μουράτ Γ' ὑπὲρ τῶν Κυκλάδων νήσων, ἐδ. ἐν γαλλ. μεταφράσει ὑπὸ Κ. Horf, Venetobyzantinische Analekten (1859) 156 καὶ ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἔνθ' ἀν. 132 ἐπ. Ἐν παλαιότερᾳ ἑλλ. μεταφράσει ἐδ. ὑπὸ Π. Ζερλέντου, Γράμματα τῶν τελευταίων Δουκῶν τοῦ Αἰγαίου πελάγους (Ἐρμ. 1924) 101 καὶ ὑπὸ Δ. Πασχάλη, ἐν π. Ἀνδριακὰ Χρονικά 1, 130.

1580. Διάταξις πΚ Μητροφάνους περὶ κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 380.
1581. (12 Ἀπριλίου) Ψήφισμα ἐνετ. Συγκλήτου περὶ μικτῶν γάμων ἐν ταῖς κτήσεσι τῆς Ἀνατολῆς.
1583. Συνοδικὸν σημείωμα πΚ Ἱερεμίου Β' περὶ κωλυμάτων γάμου ἔνεκα πνευματικῆς συγγενείας, ἐν Ἀλ. Σπανοῦ, Ἑγχ. περὶ συνοικεσιῶν, ἐν ἐκδόσει Ἑξαβίβλου (1744) 559.
1588. Συνοδικὴ πράξις ἐπὶ πΚ Ἱερεμίου Β' περὶ τοῦ πατριάρχου Μοσκοβίας, ἐδ. ἐν Σύντ. 5, 149 ἐπ. Πρβλ. ΕΕΒΣ 9, 213 ἐπ.
1593. Δώδεκα συνοδικαὶ ἀποφάσεις, ἐν paris. gr. 1323 φ. 384-387 καὶ 16 Μ. Μεγ. Λαύρας (Ἄθω). Ἴσως μία ἐκ τούτων ἐν ΕΒΕ, χφ. 2865 φ. 58.
- (30 Ἰουλίου) Ψήφισμα ἐνετ. Συγκλήτου περὶ μικτῶν γάμων ἐν ἀνατ. κτήσεσιν Ἑνετίας.
1599. (9 Αὐγούστου) ὁμοίως σχετικὸν Ψήφισμα.
1604. Βεράτιον ὑπὲρ μ. Λαρίσσης Λεοντίου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 89 ἐπ. καὶ Σημειώσεις σ. 62 ἐπ.
1608. Φιρμάνιον σ. Μεχμέτ ὑπὲρ μ. Τυρνόβου Γαβριήλ, ἐδ. ὑπὸ Ἰω. Βασδραβέλλη, Ἰστ. Ἀρχεῖα Μακεδονίας. Γ' Ἀρχεῖον Μ. Βλατάδων (Θεσσαλονίκη 1955) σ. 24 ἐπ.
- Ἀχτναμὲς ὑπὲρ τῆς Χίου, μνημονεύεται ὑπὸ J. Stéphanopoli, 13 σημ. 2.
1611. Σημείωμα πΚ Νεοφύτου περὶ διαφορῶν γαμικῶν κεφαλαίων, ἐδ. ἐν Σύντ. 5, 156 ἐπ. καὶ ὑπὸ Ἀθ. Κομνηνοῦ - Ὑψηλάντου, Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν, 124 ἐπ.
- Συνοδικὴ ἀπόφασις π. Ἱεροσ. Θεοφάνους Δ' περὶ τῶν ἐκ πνευματικῆς συγγενείας γαμικῶν κωλυμάτων, ἐδ. ὑπὸ Α. Σπανοῦ, ἐν μεταφρ. Ἑξαβίβλου (1744) 551.
1620. Ἀχτναμὲς σ. Ἰμβραήμ ὑπὲρ τῶν Κυκλάδων, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 103 καὶ ἐκ παλαιᾶς μεταφράσεως ὑπὸ Δημ. Πασχάλη, Ἡ Ἄνδρος 2, 262 ἐπ.
1621. Ἀχτναμὲς ὑπὲρ τῆς Νάξου ἐδ. ὑπὸ Π. Ζεργλέντου, Γράμματα τῶν τελευταίων Φράγκων δουκῶν (Ἑρμ. 1924) 121 ἐπ.
1631. Χάτι - σερῖφ σ. Μουράτ διὰ τοὺς Ἁγίους Τόπους, ἐδ. ἐν Ἀνάλεκτα 4, 405.
1632. Συνοδικὸν ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα πΚ Κυρίλλου πρὸς τὸν Κλῆρον Ζακύνθου καὶ Κεφαλληνίας, περὶ δικαιοδοσίας ἀρχιεπισκόπου Νικοδήμου καὶ πρωτοπαπᾶ Ζακύνθου, ἐδ. ἐν Acta 5, 74 ἐπ.
1637. Ὅρισμὸς σ. Μουράτ Δ' ὑπὲρ π. Ἱερουσαλήμ Θεοφάνους, ἐδ. ἐν Ἀνάλεκτα 3, 225-226.

1644. Φιρμάνιον σ. Μωάμεθ Δ' ὑπὲρ τῶν ἀνατ. Σποράδων νήσων, μνημονεύεται ὑπὸ Stéphanopoli, 34 καὶ 89.
1645. Βακτηρία Ἀρχιερέων, «... συντίετακται διὰ χειρός... Ἰακώβου ἱερομονάχου καὶ ἀρχιμανδρίτου καὶ ἐπιτρόπου Ἰωαννίνων...». Ἀνέκδοτος, εὔρηται ἐν χφ. Μετ. Παν. Τάφου Κ/πόλεως 30, 57 καὶ 177, Μ. Σινᾶ 1122, Μ. Σουμελᾶ 6, Μ. Δοχειαρίου 286, Θ. Σχολῆς Χάλκης 78, Μ. Μ. Σπηλαίου 157, Μ. Λαύρας (Καλαβρύτων) 3, IEEE 301, Μ. Εὐαγγελιστρίας Σκιάθου 6, Ἀκαδ. Βουκουρεστίου 300, 649, 800, Μ. Φανερωμένης Κύπρου. Ἐδάφιά τινα ἐδ. ὑπὸ Δ. Γκίνη, ἐν ΕΕΒΣ 19, 218 ἐπ. Πρβλ. Zachariā, ἐν Archiv f. mittel-neugr. Philologie τοῦ Deffner 1, 200 ἐπ., H. Gelzer, ἐν Abh. d. philos. - philol. Classe d. kgl. Bayer. Academie d. Wissenschaften 21, 618 ἐπ. Γεδεών, ἐν Ἐκ. Ἀλ. 8, 42 ἐπ. καὶ Ν. Βέην, ἐν ΤΑ 396γ ἐπ. Τὸ ἐν Μ. Σινᾶ χφ. 1112 δὲν συμπεριλαμβάνεται μεταξὺ τῶν μικροφωτογραφηθέντων χφ. διὰ τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Κογκρέσσου (1949-1950). Πρβλ. ἔτη 1703 καὶ 1742.
1646. Ἀχτναμές σ. Ἰμπραήμ, ὑπὲρ τῶν κατοίκων τῶν Κυκλάδων, ἐδ. ὑπὸ Π. Ἀργυροπούλου, Δημοτ. Διοικήσεις ἐν Ἑλλάδι (1859) 45-50 καὶ Γεδεών, Γράμματα 101 ἐπ.
- Φιρμάνιον ὑπὲρ μ. Βεροίας Ἰωαννικίου καὶ Ἰωάσαφ, μνημονεύεται ὑπὸ Ἰω. Βασδραβέλλη, Ἰστ. Ἀρχεῖον Βεροίας (Θεσσαλονίκη 1942) 13.
1647. Ἀχτναμές ὑπὲρ Χίου, ἐδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 170 ἐπ.
1649. Ταρίφα, τῆς 26 Ὀκτωβρίου, τοῦ Κοινοῦ τῆς Μυκόνου (ποιν. διατάξεις) ἐδ. ὑπὸ Π. Ζεργλέντου, Περὶ συστάσεως τοῦ Κοινοῦ τῶν Μυκονίων ('Ερμ. 1924) 19 ἐπ.
1650. Φιρμάνιον σ. Ὄσμὰν Γ' ὑπὲρ τῶν ἀνατ. Σποράδων νήσων, μνημονεύεται ὑπὸ Stéphanopoli, 34.
1652. Φιρμάνιον σ. Μωάμεθ Δ' ὑπὲρ τῶν ἰδίων νήσων, ἐδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 162 ἐπ.
1653. Φιρμάνιον ὑπὲρ χριστ. κοινότητος Κασαμπᾶ, ἐδ. ὑπὸ Κυρίλλου Ζαχοπούλου, Ἰστ. σελίδες καὶ σημειώσεις περὶ Κασαμπᾶ ('Αθ. 1934) 9' ἀνεδ. ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν ΠΑΚ 10, 48.
1659. Φιρμάνιον ὑπὲρ Μετσόβου, μνημονεύεται ὑπὸ Β. Κ. Σκαφιδᾶ, ἐν π. Ἦπειρ. Ἐστία 1 (1952) 657.
1662. Βεράτιον ὑπὲρ πΚ Διονυσίου Γ' τοῦ Βαρδαῆ, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα, 9 ἐπ.
- (24 Ἰουνίου) Ψήφισμα ἐνετ. Συγκλήτου περὶ μικτῶν γάμων ἐν ἀνατολ. κτήσεσιν Ἐνετίας.

1663. Διάταξις πΚ Διονυσίου Γ' περὶ τετάρτου γάμου χήρας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 55.
- Τόμος τῶν τεσσάρων πατριαρχῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἄν. Α' 341.
1667. Τοῦ π. Ἱεροσ. Σωφρονίου, ἐπικύρωσις παλαιότερων ἀποφάσεων περὶ περιορισμοῦ τῆς προγαμ. δωρεᾶς εἰς 50 γρόσια κατ' ἀνώτατον ὄριον, ἐδ. ἐν Ἀνάλεκτα 2, 280 ἐπ.
1671. Ἱερομονάχου Θεοκλήτου Νομοκρίτης, περιέχων ἀποσπάσματα ἐν μεταφράσει τῆς Ἑξαβίβλου, ἐν paris. gr. 1363A φ. 1-204. Πρβλ. Heimbach, Ἑξαβίβλος σ. IX καὶ St. Berchet, ἐν Studi bizantini e neoellenici 5 (1939) 586 ἐπ., I. Mortreuil 3, 371 σημ. b. Delineatio 93.
- Μ. Γεδεών, Πατρ. Πίνακες, σ. 595: «εἰκάζω ὅτι κατὰ τὴν πατριαρχίαν ταύτην ὁ Παρθένιος [Δ', τῷ 1671] ἐπέτυχε τῆς ἐκδόσεως διαταγῆς, δι' ἧς ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ἐκώλυσε τοὺς τότε συνηθεστάτους γάμους ὀθωμανῶν μετ' ὀρθοδόξων ἑλληνίδων». Πρβλ. P. Ricaut, Histoire de l'état présent de l'Église grecque (Middelbourg 1692) 314 ἐπ., Hammer, Gesch. d. Osm. Reiches (Pest 1830) 6, 284. Ἀλλά, κατὰ τὸν Σκαρλάτον Δ. τὸν Βυζάντιον, Ἡ Κωνσταντινούπολις 3 (Ἀθ. 1869) 430, ἡ ἀπαγόρευσις ἀφεώρα εἰς τοὺς μεταξὺ χριστιανῶν διὰ κεπηνίου γάμους. Ἄσχετον πρὸς τ' ἀνωτέρω εἶναι βεράτιον πΚ Διονυσίου Δ', δημοσιευθὲν ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 98 ἐπ.
1678. Διάταξις πΚ Καλλινίκου, περὶ μὴ λύσεως γάμου λόγῳ πνευματικῆς συγγενείας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 87.
1683. Διάταξις πΚ Ἰακώβου, περὶ τετάρτου γάμου χήρου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 59.
1687. «Συναγωγὴ νόμων ἐκ διαφορῶν νομίμων», τοῦ π. Ἱεροσ. Δοσιθέου, ἐν χφ. 336 τῆς ἐν Μόσχᾳ Ἱερῶς Συνόδου' πρβλ. ὄρχιμ. Vladimir, Sist. opisanije rukopisej moskovskoj Sinodal'noj Bibl. (Μόσχα 1894) σ. 489.
1693. Διάταξις πΚ Καλλινίκου Β', περὶ κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 391.
- 1694-1702. Διάταξις ἰδίου, περὶ προικοδοσίας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 70.
1695. Γραπτὰ ἔθιμα Σύρου, ἐδ. ἐν JGR 8, 499 ἐπ.
- Φιρμάνιον ὑπὲρ μ. Θεσσαλονίκης καὶ Βεροίας, μνημονεύεται ὑπὸ Ἰω. Βασδραβέλλη, ἐν π. Μακεδονικά 2, 95.
- Διάταγμα ἀρχιστρατήγου Κερκύρας περὶ ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Μ. πρωτοπαπᾶ ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων τῶν ὀρθοδόξων, μνημονεύεται ὑπὸ Σπ. Παπαγεωργίου, ἔνθ' ἄν. (ἔτος 1371) 114.

1696. Διάταξις πΚ Καλλινίκου, περί κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 394.
- Διάγνωσις ἰδίου, δι' ἧς ἐπετράπη γάμος ζ' βαθμοῦ ἕξ ἀγχιστείας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 394.
- Διάγνωσις ἰδίου, δι' ἧς ἐπετράπη γάμος ε' βαθμοῦ ἕξ ἀγχιστείας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 396.
1697. Διαταγή (7 Ἰανουαρίου) τοῦ ἐνετοῦ ἀρχιστρατήγου Κορνέο, ὅπως αἱ περὶ γάμου κλπ. ὑποθέσεις ἐν Κερκύρα ἐκδικάζωνται μόνον ὑπὸ τοῦ Μ. πρωτοπαπᾶ, ἀναφέρεται ὑπὸ Σπ. Παπαγεωργίου, ἔνθ' ἄν. (ἔτος 1371) 105.
1698. Διάταξις πΚ Καλλινίκου, περί κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 396.
- Ἰδιωτικὸν ἐγχειρίδιον νομικῶν κειμένων, ἐν χφ. Μ. Μεγάλου Χρυσοστόμου ἐν Νάξῳ πρβλ. Ἐμμ. Καρπαθίου, ἐν π. Ἐκκλησία 13, 362 ἔπ.
1701. Διάταξις πΚ Καλλινίκου, περί στολισμοῦ γυναικῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 67.
- Διάταξις ἰδίου, δι' ἧς δίδεται ἄδεια γάμου εἰς πρώην ἱερέα, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἄν. Α' 82.
- Διάταξις ἰδίου, ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἄν. Α' 83.
- Διάταξις ἰδίου, περί συγχωρήσεως συνοικεσίου εἰς ς' βαθμὸν ἐκ διγενείας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἄν. Α' 92.
- Διάταξις ἰδίου, συγχωρητικὸν συνοικεσίου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἄν. Β' 401.
- Διάταξις ἰδίου, περί ἀρραβῶνων, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἄν. Β' 404.
- Θέσπισμα περί προικοδοτήσεως ἐν Ἰωαννίνοις μ. Κλήμεντος, ἐπικυρωθὲν ὑπὸ πΚ Καλλινίκου Β', ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἐν Ἐκ. Ἄλ. 1 (1888) 70 ἔπ.
- 1702-1707. Δύο Διατάξεις πΚ Γαβριήλ, περί κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 123 καὶ Β' 410.
- 1703-1704. Ὁ μοναχὸς Νεόφυτος «ἐπὶ Λέσβου» συγγράφει παραλλαγὴν τῆς Βακτηρίας Ἀρχιερέων (βλ. ἔτος 1645) ἐν χφ. 1373 ΕΒΕ. Πίναξ περιεχομένων καὶ προοίμια ἐδ. ὑπὸ Α. Μομφερράτου, ἐν ΔΙΕΕΕ 3, 129 ἔπ. Πρβλ. Zachariä, ἐν Archiv τοῦ Deffner 1, 222 ἔπ. καὶ Δ. Γκίνη, ἐν ΕΕΒΣ 19, 217 ἔπ. Πρβλ. ἔτος 1742.
1704. Διάταξις πΚ Γαβριήλ, περί κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 109.
- Διάταγμα ἀρχιστρατήγου Κερκύρας περί ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Μ. πρωτοπαπᾶ ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων ὀρθοδόξων, μνη-

- μονεύεται ὑπὸ Σ π. Παπαγεωργίου, ἔνθ' ἄν. (ἔτος 1371) 114.
- Χάτι - σερίφ σ. Ἀχμέτ ὑπὲρ π. Ἱεροσολύμων, ἔδ. ἐν Ἀνάλεκτα 4, 422.
- 1704 - 1716. Ἀδήλου πΚ ἀπόφασις ἐπιτρέπουσα γάμον ς' βαθμοῦ ἔξ ἀγκιστείας, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 155.
- Ἐτέρα, ἐπιτρέπουσα γάμον ς' βαθμοῦ ἔξ αἵματος, ἔδ. ὑπὸ τοῦ ἰδίου, αὐτόθι Α' 151.
- Ἐτεραι, ἐπιτρέπουσαι γάμον ς' βαθμοῦ ἐκ διγενείας, ζ' ἔξ ἀγκιστείας καὶ ζ' ἔξ αἵματος, ἔδ. ὑπὸ τοῦ ἰδίου, αὐτόθι Α' 153, 157, 159.
1705. Διάταξις πΚ Γαβριήλ, περὶ κωλυμάτων γάμου, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἄν. Α' 111.
1707. Βεράτιον ὑπὲρ τοῦ Ἱεροσολύμων Χρυσάνθου, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 15 ἔπ.
- Διάταξις πΚ Γαβριήλ, περὶ γάμου βίᾳ τελεσθέντος, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 415.
1710. Προνόμια τῶν ἐν Νίζνη τῆς Ρωσσίας Γραικῶν, τῆς 11 Μαρτίου. «...κχ') τῶν ἀποθανόντων γραικῶν τὴν περιουσίαν κἂν εἰς ξένος παρὰ μόνον οἱ συγγενεῖς ἐκείνων, καὶ εἰς ἔλλειπιν τούτων οἱ σύντροφοὶ τῶν καὶ κληρονομῶσι». Ἐδ. ἐν π. Ἐρμῆς ὁ Λόγιος 1819, σ. 749.
- Ἐγγραφοῦ πΚ Κυρίλλου Δ' πρὸς π. Ἀντιοχείας, περὶ ἀσκήσεως συγκαταβάσεώς τινος περὶ τὰ κωλύματα τοῦ γάμου, ἔδ. ὑπὸ Κ. Δελικάνη, Ἐπίσημα πατρ. ἔγγραφα Α' 177.
- Ψήφισμα 12 Ἀπριλίου Ἐνετ. Πολιτείας περὶ μικτῶν γάμων ἐν Ἑπτανήσῳ, μνημονεύεται ὑπὸ Σ π. Παπαγεωργίου, ἔνθ' ἄν. (ἔτος 1371) 106.
- 1710; - 1714; «τοῦ σοφωτάτου διδασκάλου καὶ μεγάλου ρήτορος τῆς... Ἐκκλησίας κυρίου Σπαντωνῆ, Διασάφησις τῆς κατὰ τριμοιρίαν κληρονομίας ἐννόμου ὑποθέσεως». Ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἐν Ἐκ. Ἀλ. 3, 172, ὑπὸ Σωφρονίου Εὐστρατιάδου ἐν Ἐκκλ. Φάρω 3, 452 καὶ ὑπὸ Ν. Βέη, ἐν Ἐπ. Μεσ. Ἀρχείου 5, 21 ἔπ.
1714. Δύο φιομάνια ὑπὲρ μ. Χίου Δανιήλ (5/16 Ἰουλίου καὶ 8/19 Ἰουλίου), ἔδ. ὑπὸ Χρ. Μαυροπούλου, Τουρκικὰ ἔγγραφα (1920) 3.
1715. «Βιβλίον τῶν αἰχμαλώτων». Ἐξετυπώθη τουρκιστὶ ἐν Κ/πόλει τὸ 1827, μετεφράσθη δὲ καὶ ἔξεδόθη αὐτόθι τὸ 1867, ὑπὸ τὸν τίτλον «Συλλογὴ Φειτάδων (ρητρῶν) περὶ φθαρτῶν καὶ ἀφθάρτων κτημάτων ὡς διετίθεντο καὶ ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τουρκοκρατίας κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν δίκαιον, ἐξαχθέντων κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῆς ἐν ἰσχύϊ νομολογίας τοῦ Ἀβδουρραχίμ, τυπωθείσης ἐν Κ/πόλει κατὰ τὸ ἔτος 1827, καὶ μεταφρασθέντων ἐκ τοῦ τουρκικοῦ ὑπὸ Δ. Κουμουνηδουράκη... ἐν Ἀθήναις 1867». Περὶ τῆς σημασίας τῆς λ. «ἄβδουρραχίμ», βλ. ἐν π. Ν. Ἑλλην. 4, 490.

- 1716 - 1733. Καν. Διάταξις πΚ Ἱερεμίου, περὶ ἐθιμικοῦ κληρον. Δικαίου ἐν περιοχαῖς Θράκης, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἐν Ἐκ. Ἀλ. 38, 45 ἐπ.
1721. Διάταξις πΚ Ἱερεμίου, περὶ λύσεως ζητημάτων κληρον. δικαίου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 146.
1722. Γραπτὰ ἔθιμα νήσου Λέρου, ἐδ. ὑπὸ Μ. Μιχαηλίδου-Νουάρου, Νομικὰ ἔθιμα τῆς νήσου Καρπάθου (Ἀθ. 1926) 51 ἐπ.
1723. Γράμμα πΚ Ἱερεμίου Γ' πρὸς τὴν Σύνοδον, δι' οὗ ἡ Σύνοδος τῆς Ρωσσίας « ἔχει ἄδειαν τελεῖν καὶ ἐπιτελεῖν ὅσα οἱ τέσσαρες... πατριαρχικοὶ θρόνοι ». Ἐδ. ἐν Συντ. 5, 160 ἐπ.
- Γράμμα τοῦ Ἀντιοχείας Ἀθανασίου, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἐδ. αὐτόθι 5, 163.
1729. Statuto Veneto, περιέχων τοὺς διὰ τοῦ διατάγματος ἰδίου ἔτους ὑπὸ τῆς Γερουσίας τῶν Ἰονίων Νήσων διατηρηθέντας ἐν ἰσχύϊ καὶ μήπω εἰς ἀχρησίαν περιπεσόντας τοπικοὺς νόμους καὶ τὸ γραπτὸν δίκαιον.
1730. Νομοκάνων Γεωργίου Τραπεζοῦντιοῦ « εἰς ἀπλῆν φράσιν διὰ προσταγῆς τοῦ... ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας... Ἰωάννου Νικολάου Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα », ἐν χφ. 696 Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας. Πρὸβλ. Π. Ζέπου, Συνταγμ. Νομικὸν Ὑψηλάντου (Ἀθ. 1936) 26.
1731. Ψήφισμα τῆς Ἑνετικῆς Συγκλήτου περὶ μὴ ἀναμίξεως τῶν πολιτικῶν Ἀρχῶν εἰς τὰς πνευματικὰς ὑποθέσεις τῶν ὀρθοδόξων ἐν Ἑπτανήσῳ, μνημονεύεται ὑπὸ Σπ. Παπαγεωργίου, ἐνθ' ἀν. (ἔτος 1371) 112.
1732. Γραπτὴ διατύπωσις ἐθιμικοῦ δικαίου Πάτμου, ἐδ. ὑπὸ Μ. Μιχαηλίδου-Νουάρου, ἐν π. Λαογραφία 13, 133 ἐπ.
1733. Διάταξις πΚ Ἱερεμίου, περὶ λύσεως ζητημάτων κληρον. δικαίου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 146.
1734. Ἀχτναμὲς Μαχμούτ, ὑπὲρ μ. Καισαρείας Παρθενίου, ἐδ. ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν ΠΑΚ 10, 50 ἐπ.
- 1734 - 1740. Διάταξις πΚ Νεοφύτου ζ' περὶ λύσεως ζητημάτων κληρον. δικαίου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 241.
1735. Συμφωνία περὶ τοῦ ρουφετίου τῶν σαπουνάδων Τρικκάλων, ἐδ. ὑπὸ Ν. Βέη, ΠΑΚ 20, 74, ἐπ.
- Συμφωνία Μυκονίων περὶ ἀλληλασφαλίσεως πλοίων' ἐδ. ὑπὸ Π. Ζερόλεντου, Σύστασις τοῦ Κοινοῦ τῶν Μυκονίων (Ἐρμ. 1924) 75.
1736. Διάταξις πΚ Νεοφύτου ζ' περὶ προικοδοσίας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 78 καὶ 437.
1737. Διάταξις ἰδίου, περὶ ὄρου προικοδοσίας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 446.
- 1739 - 1746. Βεράτιον ὑπὲρ ἀρχιεπ. Πεκίου, Ἰωαννικίου τοῦ Καρατζᾶ, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 18 ἐπ.

1742. Φιρμάνιον σ. Μαχμουτ Α' περι ἀνωτάτου ὁρίου τόκου, ἔδ. ὑπὸ Δ. Καμπούρογλου, Μνημεῖα 1, 345 ἔπ.
- Ἐτέρα παραλλαγή τῆς Βακτηρίας Ἀρχιερέων (πρβλ. ἔτη 1645 καὶ 1703) ἐν χφ. ΕΒΕ 2254.
- Αὐτοκρ. Διάταγμα, καθ' ὃ ἡ περιουσία τῶν ἀποβιούντων μοναχῶν ἀνήκει ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὰς Μονάς, μνημονεύεται ἐν ἑτέρῳ φιρμανίῳ τοῦ 1764' ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 78.
1744. Ἡ α' ἔκδοσις τῆς Ἐξαβίβλου, κατὰ μετάφρασιν Ἀλεξίου Σπανοῦ. (Πρβλ. Δ. Γκίνη, ἐν ΤΑ 173-178). Ἐν Μ. Κύκκου τῆς Κύπρου 13 (162) καὶ Ἀκαδημία Ρουμανίας 8, χφ. ἀντίγραφα τῆς μεταφράσεως ταύτης.
- Ἐγχειρίδιον περὶ τῶν συνοικισίων τοῦ Ἀλεξίου Σπανοῦ, ἐν τῇ εὐθὺς ἀνωτέρῳ ἔκδόσει τῆς Ἐξαβίβλου, σ. 496-562. Ἐν χφ. 2878 ΕΒΕ καὶ ἐν χφ. 35 Βιβλιοθήκης Ζαγοράς ἀντίγραφον τοῦ ἐγχειριδίου.
1747. Βεράτιον ὑπὲρ π. Ἀλεξανδρείας Ματθαίου, ἔδ. ὑπὸ Π. Οὔσπένσκη, ἐν Ἰστ. Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας (1898) 1, 39 (ρωσσ.).
1749. Ἐγκύκλιος πΚ Κυρίλλου Ε' περὶ ζητείας ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, ἔδ. ἐν Ἐκ. Ἀλ. 1, 118 ἔπ.
- 1750; *Ἐξήγησις τῶν ἱερῶν καὶ θείων Κανόνων... μετενεχθέντων ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς λέξεως εἰς τὴν κοινὴν μετὰ μερικῆς παραφράσεως παρὰ τοῦ Διονυσίου ἱερομονάχου...* Χφ. ἐν Μ. Δοχειαρίου (ἄρχ. « ἡ δῆλωσις τῶν λόγων σου... ». Πρβλ. Delineatio 93 ἔπ. Δὲν μνημονεύεται ἐν τῷ καταλόγῳ Λάμπρου.
- Φιρμάνιον σ. Ὄσμαν Γ' ὑπὲρ νήσου Χίου, ἔδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 173 ἔπ.
- Φιρμάνιον τοῦ ἰδίου ὑπὲρ Δωδεκανήσου, μνημονεύεται ὑπὸ Stéphanopoli, 89.
1753. « *Σύνοψις νέα βιβλίου νομικοῦ καὶ περὶ ἐξομολογήσεως, ὁμοῦ περιέχει τὸ φῶς τῆς ζωῆς τὰ ἀναγκαῖα κάθε τάξεως χριστιανῶν ἱερωμένων τε καὶ λαϊκῶν... νῦν πρῶτον τύποις ἐκδοθέν καὶ ἐπιμελῶς διορθωθέν. Ἐνετίησιν...* » Πρβλ. Delineatio 95 καὶ Γεδεών, ἐν Ἐκ. Ἀλ. 8, 16.
1754. Βεράτιον Ὄσμαν Γ' ὑπὲρ τοῦ πΚ Κυρίλλου Ε', ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 76-86 καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου, Σημείωσις 51 ἔπ.
- Βεράτιον ὑπὲρ μ. Χίου Διονυσίου, ἔδ. ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν π. Ἑλληνικά 9, 149 ἔπ.
1755. Φιρμάνιον Σουλεϊμάν « *ὁποῦ ἐδόθη εἰς τοὺς ραγιάδες τῆς Ἀσπρης Θαλάσσης διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοὺς ἀπὸ τὰ βάρη τῶν δοσιμάτων* », ἔδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἐν π. Ἑλληνικά 10, 319 ἔπ
- « Βοῦλλα τοῦ... Πάπα Λέοντος Γ' περὶ τῶν Προνομίων τῶν Γραικῶν

- καὶ ἐπικύρωσις εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ... Κλήμεντος Ζ'. Αἷς προσετέθη καὶ ἑτέρα Βουῖλλα τοῦ αὐτοῦ Λέοντος Ι' περὶ τῆς οἰκοδομῆς τῆς τοῦ μεγαλομ. Γεωργίου Ἐκκλησίας ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, καὶ Θέσπισμα τῆς τῶν Ἐνετῶν... Γερουσίας, περὶ τῶν Συνοικεσίων ἀνάμεσον Γραικῶν καὶ Λατίνων. Τὰ πάντα μὲν εἰς ἀπλὴν ρωμαϊκὴν φράσιν μεταγλωττισθέντα... Ἐνετίησι... » Πρβλ. ἔτος 1762.
- Φιρμάνιον σ. Ὅσμὰν Γ' ὑπὲρ τῆς Δωδεκανήσου, ἔδ. ὑπὸ St é p h a n o p o l i, 164 ἔπ.
- Βεράτιον ὑπὲρ μ. Χίου Διονυσίου, ἔδ. ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν π. Ἑλληνικά 9, 149 ἔπ.
- Κανονισμὸς τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος, ἔδ. ἐν Ἀνάλεκτα 4, 39-47.
1756. « Ὁρος τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, συσταίνων μὲν τὸ θεόθεν δοθὲν ἅγιον βάπτισμα, καταπτύων δὲ τὰ ἄλλως γενόμενα τῶν αἱρετικῶν βαπτίσματα », ἔδ. ἐν Συντ. 5, 614 ἔπ.
- Φιρμάνιον σ. Σουλεϊμὰν ὑπὲρ μητρ. Κρήτης Γερασίμου, ἔδ. ὑπὸ Γ. Οἰκονομίδου, ἐν π. Χριστιανικὴ Κρήτη 2, 109 ἔπ.
1759. Ἐπὶ σ. Μουσταφᾶ Β' ἐξεδόθη ὄρισμός « ὁποῦ εἰς τὸ ἐξῆς πλέον ποτὲ οἱ Χριστιανοὶ νὰ μὴν ἀγοράζουσι σκλάβαν καὶ σκλάβον ὁποιοῦνδήποτε γένους ». Ἀθ. Κομνηνοῦ - Ὑψηλάντου, Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν, 382.
1761. Συμπληρωματικὰ γραπτὰ ἔθιμα Σύρου, ἔδ. ἐν JGR 8, 500.
- Τῶν ἁγίων Συνόδων τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας τῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην συναθροισθεισῶν οἰκουμενικῶν τε καὶ τοπικῶν, νέα καὶ δαφιλεστάτη συνάθροισις... νῦν πρῶτον ἑλληνιστὶ μόνον ἐκδοθεῖσα... Σπυρίδωνος Μήλια... Ἐν Βενετία... » (τ. 1-2).
1762. « Βουῖλαι τῶν... ἀρχιερέων Ρώμης, ἡγουν Λέοντος τοῦ Ι', Κλήμεντος τοῦ Ζ', καὶ Παύλου τοῦ Γ', περὶ τῶν προνομίων τῶν Γραικῶν, καὶ Θέσπισμα τῆς... Γερουσίας τῶν Ἐνετῶν περὶ τῶν συνοικεσίων ἀνάμεσον Γραικῶν καὶ Λατίνων. Νῦν τὰ πάντα τυπωθέντα εἰς τρεῖς διαλέκτους, δηλαδὴ ἰταλικὴν, ἀπλὴν ρωμαϊκὴν καὶ ἰλλυρικὴν. Ἐνετίησι... » Πρβλ. ἔτος 1755.
1763. Συμπληρωματικὰ γραπτὰ ἔθιμα Σύρου, ἔδ. ἐν JGR 8, 501 (πρβλ. ἔτη 1695 καὶ 1761).
- 1764; « ὁ πΚ Σαμουήλ Α' διέλυσε τὴν ἔκπαλαι ἐπικρατοῦσαν ἀμφιβολίαν ἐνός τινος τῶν τοῦ γάμου βαθμῶν, συγχωρήσας, ἵνα δύο ἀδελφοὶ λαμβάνωσι δύο πρώτας ἑξαδέλφας » (Ζ. Μαθᾶ, Κατάλογος... Πατριαρχῶν, Ἀθ. 1884) 156. Πρβλ. Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 261. Πρβλ. ἔτος 1767.
- Φιρμάνιον σ. Μουσταφᾶ Γ' περὶ τοῦ δικαιώματος κληρονομεῖν ὑπὸ

τῶν μοναστηρίων τὴν περιουσίαν τῶν μοναχῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 57 ἐπ. Πρβλ. ἔτος 1742.

1765. «*Νομικὸν Πρόχειρον* ἐξενεχθὲν ὑπὸ πάντων τῶν καθολικῶν νομίμων ἐκκλησιαστικοῦ τε καὶ βασιλικοῦ παρὰ τοῦ... πρώην μεγάλου παχαρνίκου Μιχαήλ Φωτεινοπούλου Χίου, ὅπερ καὶ μεταφρασθὲν εἰς ἀπλὴν διάλεκτον παρὰ τοῦ αὐτοῦ διηρέθη εἰς τρία βιβλία, Ἀνθολογία βασιλικῶν νόμων καὶ ἐκκλησιαστικῶν κανόνων ὀνομασθέν». Ἐξεδόθη τὸ 1765 ἐν Βλαχίᾳ. Πρβλ. Π. Ζέπου, Συνταγματικὸν Νομικὸν Ἀλεξ. Ὑψηλάντη... (Ἀθ. 1936) 26 ἐπ. Περιέχεται εἰς χφ. 273 καὶ 274 Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας, ἀπολεσθέντα τὸ 1916, κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν εἰς Μόσχαν. Ἐπίσης ἐν χφ. Κρατικοῦ Ἀρχείου Ἰασίου. Πρβλ. Π. Ζέπου, ἐν ΕΕΒΣ 13, 412 ἐπ. καὶ τοῦ ἰδίου, ἐν ΑΙΔ 9, 54 ἐπ. ὅπου (61-69) ἀπόσπασμα (τίτλ. ΚΔ') περὶ προικῶν πραγμάτων, καὶ ἕτερον, αὐτόθι 16 (1953) 209-212, ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐτοιμαζομένης ἐκδόσεως.
- Διάταγμα τοῦ Γενεράλη Κερκύρας Προιούλη, περὶ ἀνεκκλήτου ἀποφάσεων Μ. πρωτοπαπᾶ ἐπὶ ἐκκλ. ὑποθέσεων, μνημονεύεται ὑπὸ Σπ. Παπαγεωργίου, ἐνθ' ἄν. (ἔτος 1371) 114.
1766. Δευτέρα ἐκδοσις τῆς μεταφράσεως τῆς Ἑξαβίβλου ὑπὸ Α. Σπανοῦ (πρβλ. ἔτος 1744), περιέχουσα ἐπὶ πλέον Ἐπιτομὴν κανόνων εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν, ἐπιστάσιᾳ τοῦ ἀρχιμ. Σπ. Μήλια.
- Βεράτιον ὑπὲρ μ. Λαρίσης Μελετίου, ἐν χφ. ΕΒΕ Ρ. V. 07.
1767. Ὁ ἱερομ. Θεόκλητος τῆς Σκήτης Κουσοκαλυβίων συνέταξε νομοκάνονα «κατὰ στοιχείου» ἐξ ἀποσπασμάτων κυρίως τῆς Ἑξαβίβλου καὶ τοῦ Νομοκάνονος Ματθαίου Βλαστάρη. Ἐν χφ. Μ. Ἰβήρων 18 τοῦ 1773 καὶ Μ. Ξενοφῶντος 2 τοῦ 1774. Πρβλ. Μ. Χαμουρόπουλον, ἐν Ἑκ. Ἀλ. 2, 566 ἐπ., 581, ὅπου δημ. ἀπόσπασμα μετὰ σχολίων.
- Διάταξις πΚ Σαμονήλ Α' «προικοδοσιῶν ὄροι καὶ κανόνες», ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 257.
- «*Διαταγαὶ γάμων*. ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψξζ'. ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ, παρὰ Παναγιώτῃ Κυριακίδῃ τῷ Βυζαντίῳ». Εἰς 4ον. Πρβλ. Ἀθ. Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου, Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν, 410.
1768. Regole e leggi per il buon governo del Santo Monte di Pietà di Corfù... πρβλ. Ε. Legend, Bibl. Ioniennne, 403.
1770. «*Ἐρμηνεία* τῆς... Αἰκατερίνης Β' Αὐτοκρατορίσεως πασῶν τῶν Ρωσιῶν, πρὸς τὸ σῶμα τῶν ἐπιστατῶν διωρισμένων διὰ τὴν ἔκδοσιν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ συστήματος ἑνὸς νέου Κώδικος Νόμων, ἅμα καὶ Διάταξις ἀκριβῆς ἀποβλέπουσα τὸ αὐτὸ σῶμα τῶν ἐπιστατῶν, μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ ἰδιώματος. Ἐνετίησιν...»

- « *Εισήγησις τῆς... Αἰκατερίνης Β΄... πρὸς τὴν ἐπιταχθεῖσαν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ προβλήματος ἐνὸς Νομικοῦ Κώδικος. Μεταφρασθεῖσα εἰς τὴν κοινὴν τῶν νῦν Ἑλλήνων διάλεκτον ὑπὸ τοῦ ἱεροδιακόνου Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρως...* ». Πρβλ. Π. Ζέπου, ἐν ΕΕΒΣ 23 (1953) 593 ἐπ.
- Φιρμάνιον σ. Ἀβδουλ Χαμήτ Α΄ ὑπὲρ τῶν ἀνατ. Σποράδων νήσων, μνημονεύεται ὑπὸ Stéphanopoli, 34 καὶ 89.
1771. 27 Νοεμβρίου. Συμφωνία μεταξὺ τῶν ἐμπόρων Ἄνδρου, περὶ διανομῆς ἐμπορευμάτων — ἐξ ἴσου μεταξὺ τῶν — τῶν ἀφικνουμένων « με καίκι », ἐδ. ὑπὸ Δ. Πασχάλη, ἐν ΑΟΚΕ 5, 167 ἐπ.
1772. «... κατώρθωσεν ὁ πΚ Σαμουήλ ὁ Α΄, ἵνα ἐκδοθῇ βασιλικὸν διάταγμα ἀπαγορευθὼν αὐστηρῶς τὴν εἰς τὰς τῶν κληρικῶν δίκας καὶ τὴν εἰς τοὺς γάμους ἐπέμβασιν τῶν πολιτικῶν Ἀρχῶν, ὡς ἀνήκοντα εἰς μόνου τοῦ πατριάρχου τὴν δικαιοδοσίαν καὶ μηδὲν πολιτικὰ θεωρούμενα... » πρβλ. Ζ. Μαθᾶ, ἔνθ' ἀν. (ἔτος 1764) 158.
1773. Προνόμια ὑπὲρ Κυδωνιῶν τῆς Μ. Ἀσίας, ἐδ. ὑπὸ Γ. Σακκάρη, Ἱστορία τῶν Κυδωνιῶν (Ἀθ. 1920) 17 ἐπ.
1774. Ἐν παραρτήματι (σ. 1-34) τῆς Ἱστορίας τῆς Βλαχίας πολιτικῆς, γεωγραφικῆς (Βιέννη 1806), ἀνωνόμου, ἀλλὰ πιθανῶς τοῦ Μιχ. Κατακουζηνοῦ, περιέχονται νομικαὶ διατάξεις, ἐξ 11 κεφαλαίων, ἐξ ἐθίμων καὶ βασ. νόμων. Πρβλ. Π. Ζέπου, Συνταγματικὸν Νομικὸν Ὑψηλάντη (Ἀθ. 1936) 35 σημ. 1.
- Συνθήκη Κιουτσουκ Καϊναρτζῆ, ἐδ. τμηματικῶς ὑπὸ Γεδεών, Σημειώσεις 78 ἐπ. καὶ ἐν παραρτήματι τῆς ἀνωτέρω Ἱστορίας τῆς Βλαχίας (σ. 34-71), ἐξ ὀλοκλήρου.
- Χάτι-σερίφ σ. Χαμήτ Α΄ περὶ τῶν ἐπιτρόπων τοῦ Κοινοῦ (περὶ τροποῦ κυβερνήσεως τῶν πατριαρχικῶν πραγμάτων), ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 38 ἐπ. Πρβλ. Ἀθ. Κομνηνοῦ-Ὑψηλάντου, Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν, 537.
- Φιρμάνιον τοῦ ἰδίου, ὑπὲρ νήσων τινῶν ἐκ τῆς Δωδεκανήσου, ἐδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 166 ἐπ.
1775. Χρυσόβουλλον Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Ὑψηλάντη, περὶ τάξεως κριτηρίων, ἐδ. ὑπὸ Ἀθ. Κομνηνοῦ-Ὑψηλάντου, ἔνθ' ἀν. 592 ἐπ. καί, ὀρθότερον, ὑπὸ Π. Ζέπου, Συνταγματικὸν Νομικὸν (Ἀθ. 1936) 233-238.
- Χρυσόβουλλον τοῦ ἰδίου, περὶ τῆς προτιμήσεως κατὰ τὴν πώλησιν τῶν ἀκινήτων, ἐδ. ρουμανιστὶ ὑπὸ J. Peretz, ἐν Curs de istoria dreptului român (Βουκ. 1931) περὶ τοῦ ἑλλ. κειμένου, πρβλ. St. Berchet, Izvoarele (Jasi 1934) 448 ἐπ.
- Χρυσόβουλλον τοῦ ἰδίου, ἐν φ̄ ἐπικυρῶναι « τὰς δσας διατάξεις ἔκαμεν

- εἰς τὴν τζάραν», ἐδ. ὑπὸ Δ. Φωτεινοῦ, Ἱστορία τῆς πάλαι Δακίας 3 (1819) 558 ἐπ. καί, ὀρθότερον, ὑπὸ Π. Ζέπου, Συνταγματικὸν Νομικόν, 239-243.
- Διαταγαὶ καὶ συνθηκαὶ τῆς ἐν Λιβόρνῳ ἐκκλησίας τῶν ὀρθοδόξων ἀνατολικῶν Γραικῶν (Ἑνετίησι). Πρβλ. Ν. Τωμαδάκη, ἐν ΕΕΒΣ 16, 97 ἐπ.
- Χάτιτ σερίφ (ὄρισμός) τοῦ σ. Χαμητ Α΄ διὰ τὰ προνόμια τῆς οὐγγροβλαχικῆς ἡγεμονίας, δοθὲν εἰς τὸν ὡς ἄνω βοεβόδα, ἐδ. ὑπὸ Ἀθ. Κομνηνοῦ - Ὑψηλάντου, ἔνθ' ἀν. 541 ἐπ. (ιδίως ἀρθρ. 6, 7, 8 καὶ 18), προσθέντος (σ. 546): «ἀπὸ αὐτὰ ὄλα μετὰ δύο χρόνους κανένα δὲν ἐφυλάχθη».
- Φιρμάνιον τοῦ αὐτοῦ, ὑπὲρ Δωδεκανήσου, ἐδ. ὑπὸ Μ. Καραβοκυροῦ, ἐν Ἐκ. Ἀλ. 32, 388 καὶ 397.
1776. «*Τόμος τῶν προικῶν*» τοῦ μ. Ἰωαννίνων Παϊσίου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἐν Ἐκ. Ἀλ. 8, 216 ἐπ. Πρβλ. σχετικῶς Κανονισμὸν προικῶν εἰς Λιασκοβίτζι τῆς Ἡπείρου, δημ. ὑπὸ Σπ. Λάμπρου, ἐν Ν. Ἑλλην. 10, 193 ἐπ.
- Πρακτικὸν 30 Ἀπριλίου ἱερατείου καὶ προεστῶν Μυκόνου, περὶ συντάξεως διαθηκῶν καὶ προικοσυμφώνων, ἐδ. ὑπὸ Ἰ. Βισβίτζη, ἐν ΕΑΙΕΛ 5 (1954) 142 ἐπ.
1777. Τρίτη ἔκδοσις τῆς μεταφράσεως τῆς Ἑξαβίβλου, ὑπὸ Ἀλ. Σπανοῦ, ὁμοία πρὸς τὴν β' (πρβλ. ἔτη 1744 καὶ 1766).
1779. Κατάστιχον τῆς 2 Ἰανουαρίου τῆς συντεχνίας παντοπωλῶν Μοσχολόεως, ἐδ. ἀποσπασματικῶς ὑπὸ Ν. Βέη, ἐν Β.Ν. Jahrb. 7, 526 ἐπ.
1780. *Καταστατικὸν Συντροφίας Ἀμπελακίων*, ἐδ. ἐν Ν. Ἑλλ. 14, 382 ἐπ. καὶ ὑπὸ Ἡλ. Γεωργίου, Ἱστορία καὶ συνεταιρισμὸς τῶν Ἀμπελακίων (Ἀθ. 1951) 26 ἐπ. Πρβλ. ἔτος 1795.
- «*Συνταγματικὸν Νομικὸν Περὶ εὐταξίας καὶ τοῦ καθήκοντος ἐκάστου τῶν κριτηρίων καὶ τῶν ὀφικίων τοῦ πριντζιπάτου τῆς Βλαχίας τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ πολιτικόν. Ὅδηγία τῆς εἰς τὸ ἐξῆς ἀποφάσεως τῶν εἰς τύπον ἥδη συλλεχθεισῶν ὑποθέσεων καὶ συμφωνία τῶν τοπικῶν ἐθίμων... Φιλοπονηθὲν παρὰ τοῦ... ἡγεμόνος... Ἰωάννου Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Ὑψηλάντη Βοεβόδα... Νῦν τύποις πρῶτον ἐκδοθὲν εἰς ρωμαϊκὴν καὶ πάτριον γλῶτταν...*» Ἀνεδ. ὑπὸ Π. Ζέπου, Συνταγματικὸν Νομικόν (Ἀθ. 1936) 145-231. Πρβλ. Ἰ. Σούλη, ἐν ΑΙΑ 5, 70 ἐπ.
- 1781; *Ἐπιτομὴ τῶν ἱερῶν κανόνων*, τοῦ Νεοφύτου τοῦ Καυσοκαλυβίτου, ἐν γφ. 1457 καὶ 1458 ΕΒΕ, 11 ἑλλ. σχολείου Κορθίου Ἀνδρου, 295 Ἀκαδ. Ρουμανίας. Πρβλ. Κ. Δυοβουνιώτην, ἐν

- Ἐβδομηκονταπενταετηρίδι Ριζαρείου Ἐκκλ. Σχολῆς (Ἰ. Αθ. 1920) 1 ἐπ.
1782. Περὶ χορηγηθείσης ἀδείας εἰς τοὺς ἐν Ἰνδίαῖς ὀρθοδόξους νὰ ἔρχονται εἰς γάμον μετὰ καθολικῶν καὶ ἀρμενισσῶν γυναικῶν ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 265.
1785. «*Συνυποσχετικὸν τῶν Σμυρναίων*», ἔδ. ὑπὸ Τ. Κανδηλώρου, Ἰστ. τοῦ ἔθνομάρτ. Γρηγορίου τοῦ Ε' (Ἰ. Αθ. 1909) 12 ἐπ.
- 1785; *Πανδέκτης Νικολάου Καρατζᾶ* (1745-1791) ἐν χφ. κατεχομένῳ ὑπὸ Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, περιγράψαντος τὸ χφ. καὶ ἐκδόσαντος πίνακα περιεχομένων καὶ τινα ἀποσπάσματα τοῦ κειμένου ἐν π. Ἐκκλ. Φάρος 6, 81-111.
- 1785; *Νομικὸν* τοῦ ἐπ. Καμπανίας Θεοφίλου, ἔδ. ἀποσπασματικῶς καὶ μετ' αὐθαιρέτων προσθαφαιρέσεων, ὑπὸ Ἐλ. Ταπεινοῦ καὶ Κ. Βασιλειάδου, ὑπὸ τὸν τίτλον: *Νομικὸν Πρόχειρον* (Κ/πολις 1887). Χφ. ΕΒΕ 2120, 2385 καὶ 2684, Κοζάνης 99 καὶ Δημητσάνης 96. Πρβλ. *Delineatio* 94 ἐν τῷ Βρεβείῳ μητρ. Θεσσαλονίκης: Ἐκκλ. τοῦ Θεοφίλου πρβλ. Heimbach, ἐν *Ersch-Gruber*, *Enzykl. t.* 87, σ. 50. Κατὰ τὸν Γ. Ζαβίρα, *Νέα Ἑλλάς* (1872) 311, τὸ *Νομικὸν «ἐμποδίσθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας»* ταῦτο βεβαιοῖ καὶ ὁ Zachariä, *Reise in d. Orient* (1840) 205.
1787. «*Συλλογὴ πάντων τῶν ἱερῶν καὶ θείων Κανόνων τῶν τε ἁγίων Ἀποστόλων καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἅμα δὲ καὶ τοπικῶν, σὺν τούτοις καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων Πατέρων τῶν κατ' ἰδίαν ὀρθοθετησάντων καὶ ὑπὸ Συνόδων οἰκουμενικῶν ἢ τοπικῶν θεωρηθέντων. Συλλεχθέντες ἐκ διαφόρων βιβλίων καὶ τυπωθέντες... αψιζ' Ἐνετίησι...*» Ἐν τῷ προοιμίῳ ὁ ἱερομ. Ἀγάπιος γράφει: «ἀπατάσθαι πολλοὺς ὑπὸ πολλῶν καὶ διαφόρων χειρογράφων τινῶν Κανονικῶν, μύθους ὀθνεῖους μᾶλλον ἢ κανόνας θεῖους ἐχόντων». Πρβλ. *Delineatio* 95 ἐπ.
- *Ὅροι καὶ διαταγαὶ τοῦ Γένους καὶ τῆς ἀδελφότητος τῶν Γραικῶν εἰς τὴν πόλιν καὶ λιμένα ἐλεύθερον τοῦ Τριεστίου...* Ἐνετίησιν.
1789. Ἐγκύκλιος ἐπισκόπου Κοζάνης Θεοφίλου, κατὰ τοῦ στολισμοῦ τῶν γυναικῶν, τῆς 10 Νοεμβρίου, ἔδ. ὑπὸ Μ. Καλινδέρη, *Τὰ λυτὰ ἔγγραφα τῆς Δημ. Βιβλ. Κοζάνης* (Θεσσαλονίκη 1951) 90 ἐπ.
- Βεράτιον ὑπὲρ πΚ Νεοφύτου τοῦ Ζ', ἔδ. ὑπὸ Μ. D'Ohsson, *Tableau général de l'empire Ottoman* 5 (1824) 123.
- Φιρμάνιον ὑπὲρ μ. Θεσσαλονίκης Γερασίμου, ἔδ. ὑπὸ Μ. Καλινδέρη, ἔνθ' ἀν. 78 ἐπ.
1790. Πατριαρχικὸν Γράμμα, δι' οὗ δίδεται εἴδησις περὶ τοῦ ἐκδοθέντος φιρμάνιου διὰ τὸ «μέκι» τῶν τουρκικῶν «νικιαχίων» ἀπὸ τοῦς ραγιαδες, μνημονεύεται ὑπὸ Γεδεών, ἐν Ἐκ. Ἰ. Αλ. 20, 144.

1792. Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Χουσεῖν, πρὸς τοὺς προεστῶτας καὶ κατοίκους τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, δι' ἧς παρέχει συμβουλὰς περὶ εὐταξίας καὶ εὐνομίας, ἔδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἐν π. Ἑλληνικά 10, 324 ἐπ.
- Χάτι Χουμαγιούν, ἀπαγορευθὲν τὸν διορισμὸν ραγιάδων ὡς προξένων καὶ ὑποπροξένων ξένων Δυνάμεων, ἔδ. ἐν ΑΚΥ 1, 17 ἐπ.
- Διαταγὴ τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Χουσεῖν πρὸς τοὺς Ὑδραίους: νὰ τηρηταὶ ἡ συνθήκη τοῦ τόπου νὰ συμμετέχουν ἀναλόγως οἱ σύντροφοι εἰς τὰς ζημίας τῶν καϊκιῶν, ἔδ. ἐν ΑΚΥ 1, 47 ἐπ.
- Φιρμάνιον σ. Σελήμ Γ' περὶ δίκης ἱερέων ζώντων ἐν Μοναῖς, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 55 ἐπ.
- Κῶδιξ «*διὰ τὴν... διόρθωσιν τῶν προικίων*», μ. Παραμυθίας, ἔδ. ὑπὸ Δ. Α. Παναγιωτίδου, ἐν ΠΕΦΣΚ 27 (1900) 308 ἐπ.
1793. Ἐξάβιβλος τοῦ Ἀρμενοπούλου, κατὰ μετάφρασιν Σπανοῦ, δ' ἔκδοσις, ὁμοία πρὸς τὴν β' (πρβλ. ἔτη 1744, 1766 καὶ 1777).
- «*Δικανικὴ Τέχνη*» τοῦ Δημ. Καταρτζῆ-Φωτιάδου, ἔδ. ὑπὸ Δημ. Β. Οἰκονομίδου, ἐν ΕΑΙΕΔ 3 (1950) 17-59 τὸ κείμενον: 26-54.
- Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Χουσεῖν, πρὸς τοὺς προεστῶτας τῆς νήσου Πάτμου, ἔδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἔνθ' ἀν. 10, 326 ἐπ.
- Φιρμάνιον τοῦ ἰδίου, περὶ ἐλευθέρως ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων τῶν ἱερέων, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 49-51.
1794. «*Νομοκάνων πρόχειρος*» ἱερέως Γεωργίου Ἀθανασίου Ραμματᾶ, ἐν χφ. 98 Μ. Ξενοφώντος (Ἄθω), μνημονεύεται ὑπὸ Γεδεών, ἐν Ἐκ. Ἄλ. 8, 8.
- Φιρμάνιον σ. Μουσταφᾶ ὑπὲρ Μετσόβου, ἔδ. ὑπὸ Β. Δ. Σκαφιδᾶ, ἐν π. Ἡπειρ. Ἔστια 1 (1952) 658 ἐπ.
- 1794-1803. «*Ὁ [μ. Λαρίσης] Διονύσιος... κατώρθωσε νὰ ἐκδοθῆ... διατάγμα σουλτανικόν, κυρωτικὸν τῶν διαθηκῶν τῶν ἀποθνησκόντων ἀτέκνων*» πρβλ. Π. Κοντογιάννη, ἐν π. Ἀθηνᾶ 18, 151.
1795. *Συμφωνητικὸν Συνεταιρισμοῦ Ἀμπελακίων*, τῆς 1 Ἰανουαρίου, ἔδ. ἐν γαλλ. μεταφράσει ὑπὸ F. Boulanger, Ambélaquia ou les associations et les municipalités helléniques... (Paris 1875) 53 ἐπ. καὶ ἐν ἑλλ. μεταφράσει ὑπὸ Ἡλ. Γεωργίου, ἔνθ' ἀν. (ἔτος 1780) 31 ἐπ.
1796. Ἐγκύκλιος 19 Ἰανουαρίου, ἐπισκόπου Κοζάνης, περὶ προικός, μεσιτῶν γάμου καὶ διαθηκῶν, ἔδ. ὑπὸ Μ. Καλινδέρη, ἔνθ' ἀν. 93 ἐπ.
- *Τόμος Συνοδικὸς* πΚ Γερασίου τοῦ Γ', ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 295.

- 12 Μαΐου. Πρακτικὸν προκρίτων Ἐκκλησίας Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ θέματος κληρον. διαδοχῆς, ἐδ. ὑπὸ Δ. Πασχάλη, ἐν ΑΟΚΕ 5, 168 ἐπ.
1797. Γραπτὰ ἔθιμα Σαντορίνης - Ἀνάφης, ἐδ. ἐν JGR 8, 503 ἐπ.
- Γράμμα πΚ Γρηγορίου Ε', περὶ ἀπαγορεύσεως... συντεκνιῶν εἰς ἱερομονάχους, ἐν χφ. Κώδικι μ. Παροναξίας (σ. 39-42)· πρβλ. Π. Ζεργλέντου, Πατριαρχῶν γράμματα διατακτικά, 99.
- Ἐγκύκλιος τοῦ ἰδίου πρὸς Δωδεκανησίους, περὶ γάμου, ἐδ. ὑπὸ Θεοτοκά, 193.
1798. Διάταξις τοῦ ἰδίου, περὶ προικοδοσιῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 305.
- Σημείωμα τοῦ ἰδίου, περὶ δικαστ. ἐξουσίας μητροπολιτῶν κλπ., ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Σημείωσις 160.
- Ἐγκύκλιος τοῦ ἰδίου, περὶ τοῦ μὴ εὐλογεῖν γάμους «παρ' ἐνορίαν», ἐδ. ὑπὸ Θεοτοκά, 194.
- Διάταξις ἰδίου, περὶ ἀρραβῶνος, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 311.
1799. Φιρμάνιον περὶ ἀπηγορευμένων γάμων: «*να προστάζουν τοὺς ἱμάμηδες τῶν μαχαλάων να μὴ κοιδίζον νικιάχι εἰς τοὺς ρωμαίους*», μνημονεύεται ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα σ. ε'.
- Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Χουσεῖν, πρὸς τοὺς προεστῶτας τῆς Πάτμου, ἐδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἐνθ' ἄν. 10, 328 ἐπ.
- 10 Δεκεμβρίου. Ἐγγραφον προεστῶτων καὶ γερόντων Ἐκκλησίας Ἐπιτροπῆς: «*να μὴν ἤθελε χαλαστῆ ἢ τοπικὴ μας συνήθεια... ὅπου ἔχομε να λαβαίνομε ἢ καὶ να χρεωστοῦμε, πληρώνομε κατὰ τὴν δολογία μας*», ἐδ. ὑπὸ Δ. Πασχάλη, ἐν ΑΟΚΕ 5, 173.
1800. «*Κανονικὸν ἦτοι οἱ θεῖοι Κανόνες τῶν ἁγίων καὶ πανσέπτων Ἀποστόλων τῶν τε Οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν Συνόδων καὶ τῶν κατὰ μέρος θεοφόρων Πατέρων. Ἐν ἐπιτομῇ συνειλεγμένοι παρὰ Χριστοφύρου μοναχοῦ τῆς... προδρομικῆς Σκήτης, ὑφ' οὗ καὶ σημειώσεις ἐκ διαφόρων ἱερῶν διδασκάλων εἰς αὐτὸ συνερανοσθεῖσαι προσετέθησαν. Ἐν τῷ τοῦ Πατριαρχείου Κ/πόλεως τυπογραφίῳ*». Πρβλ. Delineatio 97.
- «*Πηδάλιον* τῆς νοτιῆς νηός, μιᾶς ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησίας, ἦτοι ἅπαντες οἱ ἱεροὶ καὶ θεῖοι Κανόνες τῶν τε ἁγίων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων. Τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν Συνόδων. Τῶν τοπικῶν καὶ τῶν κατὰ μέρος θείων Πατέρων, ἑλληνιστὶ μὲν, χάριν ἀξιοπιστίας, ἐκτιθέμενοι, διὰ δὲ τῆς καθ' ἡμᾶς κοινοτέρας διαλέκτου, πρὸς κατάληψιν τῶν ἀπλουστέρων ἐρμηνευόμενοι, παρὰ Ἀγαπίου ἱερομονάχου καὶ Νικοδήμου μοναχοῦ. Καὶ μετ' ἐπιμελείας ἀνακριθέντες καὶ διορθωθέντες... παρὰ τοῦ... Δωροθέου [Πρωτοῦ]. Νῦν πρῶτον τύποις ἐκδοθέντα... Ἐν

- Λειψία... ». Ἀνατυπώσεις: ἐν Ἀθήναις 1841 καὶ 1886 καὶ ἐν Ζακύνθῳ 1864. Αἱ ἀνατυπώσεις αὗται παρέλειψαν τὰς ἐν ὑποσημειώσειςι παρατηρήσεις τοῦ ἐπιστατήσαντος τὴν ἀρχικὴν ἔκδοσιν ἱερομον. Θεοδωρήτου, παρατηρήσεις θεωρηθείσας ἑξαλειπτέας ὑπὸ τοῦ πΚ Νεοφύτου, διὰ Γράμματός του, κατ' Αὐγούστον 1802.
- *Συνθήκη* 21 Μαρτίου μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Τουρκίας περὶ τινῶν πόλεων τῆς Ἡπείρου καὶ Ἑπτανήσου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεδών, Σημείωσις 80 ἐπ. Πρβλ. Α. Βρέκοση, ἐν Ἡπ. Χρ. 3, 272 ἐπ.
- Δύο ἐγκύκλιοι τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Χουσεῖν, πρὸς τοὺς προεστῶτας Πάτμου, ἐδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἐνθ' ἄν. 10, 330 ἐπ.
1803. *Costituzione della Repubblica settinsulare*. Corfù 24 Novembre. Ἡ ἑλλ. μετάφρασις ἐδ. ὑπὸ Δημ. Βενιέρη, τὸ 1804, ὑπὸ τὸν τίτλον: « *Κατάστασις τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας...* Ἐν Τριεσίῳ... ».
- Σουλτ. ὁρισμὸς ἀπαγορεύων διορισμὸν τῶν ραγιαδῶν, εἰς θέσιν προξένου ἢ ὑποπροξένου ξένης Δυνάμεως, οὐδὲ παροχὴν εἰς τούτους ἰδιότητος προστατευομένου· ἐπίσης ἀπαγορεύει ἀγορὰν ἀκινήτων ὑπὸ ξένων· ἐπίσης ὀρίζει, ὅτι ἐπὶ μισθῶν γάμων, τὰ τέκνα τῆς ἑλληνίδος γυναικὸς δὲν κτῶσι τὴν ὑπηκοότητα τοῦ ἀλλοδαποῦ πατρὸς, ἀλλὰ θεωροῦνται ραγιαδες· ἐδ. ὑπὸ Π. Μ. Κοντογιάννη, ἐν π. Ἀθηνᾶ 29 (1917) 217 ἐπ.
- Διάταξις πΚ Καλλινίκου Ε', « *διαίτησις κληρονομικῶν δικαίων* », ἐδ. ὑπὸ Γεδεδών, Καν. Διατ. Β' 81.
- Δύο ἐγκύκλιοι (29 Αὐγούστου καὶ 25 Ὀκτωβρίου) ἐπ. Κοζάνης Θεοφίλου, κατὰ τοῦ στολισμοῦ τῶν γυναικῶν, ἐδ. ὑπὸ Μ. Καλινδέρη, ἐνθ' ἄν. 97 ἐπ.
- *Regolamento ecclesiastico* risguardante il clero ortodosso della serenissima Repubblica settinsulare. In Corfù. Ἡ ἑλλ. μετάφρασις ἐδ. τὸ 1805, ὑπὸ τὸν τίτλον: « *Διάταξις ἐκκλησιαστικῆ ἀφορῶσα τὸν ὀρθόδοξον κλῆρον τῆς Ἑπτανήσου*. Κερκύρα... ».
- Καταστατικὸν τοῦ ἑσναφιοῦ τῶν ἀμπατζήδων Φιλιππουπόλεως, ἐδ. ὑπὸ Κ. Μ. Ἀποστολίδου, ἐν π. Θρακικὰ 2 (1931) 329· πρβλ. τοῦ ἰδίου, ἐν ΑΘΛΓΘ 3 (1936-1937) 145-195 καὶ 7 (1940-1941) 9-65.
1804. *Ναυτικὸς νόμος Ὑδρας*, ἐδ. ὑπὸ Γ. Κριεζῆ, Ἱστορία τῆς νήσου Ὑδρας (Πάτρα 1860) 72 ἐπ. Πρβλ. ἐν τούτοις Ι. Μανιατοπούλου, Τὸ ναυτικὸν δίκαιον τῆς Ὑδρας (Ἀθ. 1939) 16 ἐπ.
1805. *Κωνσταντίνου Ἀρμενοπούλου* Κριτοῦ Θεσσαλονίκης Πρόχειρον, τὸ λεγόμενον ἢ *Ἐξάβιβλος...* Ἐνετίησιν. Παρὰ Πάνῳ Θεοδοσίῳ. Ἐκδοσις ὁμοία πρὸς τὴν τοῦ Γλυκὸ τοῦ 1766.
- « *Συμφωνητικὸν γράμμα* » τοῦ ἑσναφιοῦ τῶν ἀμπατζήδων Φιλιππου-

- πόλεως, τῆς 29 Ἰουνίου, ἐδ. ὑπὸ Κ. Μ. Ἀποστολίδου, ἐν π. Θρακικά 3, 329 ἐπ. Πρβλ. τοῦ ἰδίου, ἐν ΑΘΛΓΘ 3, 145 ἐπ.
1806. 10 Δεκεμβρίου. « Ἐθροα κεφαλαιώδη τοῦ ἐν Σμύρνῃ οὐσιήματος τῶν ρωμαίων πραγματευτῶν », ἐδ. ὑπὸ Ν.Σ.Γ., ἐν π. Ὅμηρος 6 (1878) 58 - 60.
1808. Γραπτὰ ἔθιμα Φολεγάνδρου, ἐδ. ἐν JGR 8, 522.
- Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Γαζῆ Σελίχ, πρὸς τοὺς προεστῶτας τῆς νήσου Πάτμου, ἐδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἔνθ' ἄν. 10, 334 ἐπ.
 - Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Ραμᾶς Ἀβδούλ, πρὸς τοὺς κατοίκους πέντε νήσων τοῦ Αἰγαίου, ἐδ. ὑπὸ τοῦ ἰδίου, ἔνθ' ἄν. 10, 335 ἐπ.
1809. Ἐγκύκλιος πΚ Ἱερεμίου Δ', τῆς 11 Δεκεμβρίου, πρὸς τοὺς ἐπισκόπους, περὶ εἰσπράξεως τῶν ὀφειλομένων ἐτησίων εἰσφορῶν τῶν Μονῶν πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον. Εἰς 4^{ον} (ἐν ΙΕΕΕ 1589).
1810. Γραπτὰ ἔθιμα Νάξου, ἐδ. ἐν JGR 8, 523 - 558. Πρβλ. Ἰακ. Βισβίτζη, Ἡ πολιτικὴ δικαιοσύνη κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν (Ἀθ. 1941) 188 ἐπ., Ν. Πανταζοπούλου, Ἀπὸ τῆς λογίας παραδόσεως εἰς τὸν ἀστικὸν κώδικα (Ἀθ. 1947) 109 σημ. 48, Α. Κατσοροῦ, Συμβολὴ στὴ μελέτη τῶν ἐθίμων τῆς Νάξου, ἐν π. Ναξιακὸν Ἀρχεῖον 1, 8 ἐπ. Τὰ γραπτὰ ταῦτα ἔθιμα φαίνεται, ὅτι οὐδέποτε ἴσχυσαν· πρβλ. Ἀπάντησιν Δημογεροντίας Νάξου, δημ. ὑπὸ Ι. Βισβίτζη, ἐν ΕΑΙΕΔ 3, 168 ἐπ.
- Διάταξις πΚ Ἱερεμίου, « προικοδοσιῶν ὄροι καὶ κανόνες », ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 129.
 - Κήρυγμα τοῦ Διοικητοῦ Κερκύρας, τῆς 16 Ὀκτ., περὶ διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῶν ναῶν καὶ μονῶν τῆς νήσου. (Μονόφυλλον ἔντυπον, ἐν Ἀρχ. Ἰονίου Γερουσίας).
 - Κανονισμοὶ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ Κλήρου τῶν Ἰονικῶν νήσων. Εἰς 8^{ον}. (ἐν ΓΑΚ. Ἀρχ. Βλαχογιάννη 55, 967).
 - Διάταξις πΚ Ἱερεμίου, περὶ προικοδοσιῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 134.
 - Ἀχτναμές σ. Μαχμουτ Β' ὑπὲρ Ἀλβανιτοχωρίου (παρὰ τὸ Τύρνοβον) Βουλγαρίας, ἐδ. βουλγαριστὶ ὑπὸ Σβ. Τζόνεβ, Ἱστορία τῆς πόλεως Γκόρνα Ὀρικοβίτσα καὶ τῶν περιχώρων τῆς Λέσκοβετς καὶ Ἀρμπάνασι (Τύρνοβον 1932) σ. 29. Πρβλ. Κ. Ἀμαντον, ἐν ΠΑΚ 10, 45.
1812. Συμπληρωματικὰ γραπτὰ ἔθιμα Σύρου, ἐδ. ἐν JGR 8, 501 ἐπ.
- Διαταγὴ τοῦ Χουρσήτ Μεχμέτ καπουδᾶν πασᾶ, πρὸς τοὺς προεστῶτας Νάξου, περὶ τοῦ καταβλητέου φόρου, ἐδ. ὑπὸ Π. Ἰωάννου, ἐν π. Ἑλληνικά 5, 218 ἐπ.

- Διάταξις πΚ Ἱερεμίου, περὶ πολυτελείας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 142.
- « *Κόπια τῶν τοπικῶν συνηθειῶν τῆς Πάτμου, ὅταν ἔρχεται βοεβόδας* », ἐδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἐνθ' ἄν. 10, 336 ἐπ.
- 1813. Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδάν πασᾶ Χουρσήτ Μεχμέτ πρὸς τοὺς παμίους, ἐδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἐνθ' ἄν. 10, 339 ἐπ.
- *Σύστημα ἢ Διαταγαὶ κατὰ ψῆφον ἀπάσης τῆς συνελεύσεως τῆς ἐν Μακεδονίᾳ πόλεως Μελενίκου, πρὸς πλείονα ἀφορῶσαι βελτίωσιν τῶν ἐν αὐτῇ θείων οἴκων, σχολῶν τε καὶ νοσοκομείων καὶ τῆς τῶν ἐνδεῶν ἀπάντων φιλανθρωποτέρας οἰκονομίας τε καὶ κηδεμονίας.* Ἐν Βιέννῃ... »
- Διάταξις πΚ Κυρίλλου Γ', κατὰ προικοδοσιῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 145.
- Ἐγκύκλιος ἀρχιμ. Ἀλεξανδρείας πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς τῶν Ἰνδιῶν, ὑπὲρ ἀναρρύσεως αἰχμαλώτων, ἐδ. ἐν Δελτίῳ πατρ. Βιβλιοθήκης Ἀλεξανδρείας 2 (1949) ἀριθ. 4, σ. 9.
- Τὰ ἐσνάφια ἐν Καίρω, αὐτόθι 2 (1949) ἀριθ. 2, σ. 1-3.
- Ὁ ἐπίσκοπος Δελβίνου τῆς Ἡπείρου Γαβριὴλ ἠῤῥησε τὰ δικαιώματα τοῦ γάμου ἀπὸ 60 παραδες εἰς 3 γρόσια' πρβλ. Θ. Μπαμίχα, ἐν Ἡπ. Χρ. 5, 65.
- 1814. Διάταξις πΚ Κυρίλλου, περὶ κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 149.
- 1815. Φιρμάνιον σ. Μαχμούτ, καθορίζον προνόμια ἐπ. Σερβίων - Κοζάνης, ἐδ. ὑπὸ Α. Σιγάλα, ἐν π. Μακεδονικά 1, 284.
- 1816 - 1817. Κώδιξ πολιτικός τοῦ πριγκιπάτου τῆς Μολδαβίας. Μέρος Α' ἐν Ἰασίῳ 1816. Μέρος Β' 1816. Μέρος Γ' 1817. Ἀνεδημοσιεύθη ἐν JGR 8, 1-355. Περὶ τῶν πηγῶν τοῦ Κώδικος τούτου, βλ. Κ. Τριανταφυλλόπουλον, ἐν π. Revista istorica romana 1 (1931) 32 ἐπ.
- 1817. « Ὁ ἐμπορικός Κώδιξ τῆς Γαλλίας μεταφρασθεὶς ἐκ τοῦ γαλλικοῦ πρωτοτύπου... παρὰ Νικολάου τοῦ Παπαδοπούλου, παρ' οὗ προσενεχθεὶς τῷ ἐν Κ/πόλει ἐντιμοτάτῳ συστήματι τῶν ἐλληνορωμαίων ἐμπόρων... τύποις ἐκδίδεται. Ἐν Βιέννῃ... »
- Costituzione degli Stati Uniti delle Isole Ionie... Corfù. Ἡ ἐλλ. μετάφρασις, ὑπὸ Πλάτωνος Πετρίδου, ἐδ. τὸ 1818, ὑπὸ τὸν τίτλον: « *Πολίτευμα τῶν ἐνωμένων ἐπαρχιῶν τῶν Ἰωνικῶν νήσων... Κερκύρα...* ». Ἀνεδημοσιεύθη τὸ 1855, ὑπὸ τὸν τίτλον: « *Σύνταγμα τοῦ Ἰονίου Κράτους τῶν 1817, ὡς νῦν ὑπάρχει μετερρρυθμισμένον... Κερκύρα* », κατὰ μετάφρασιν Μιχαήλ Σ. Ἰδρωμένου.
- 1818. Νομοθεσία τοῦ Ὑψηλοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου Αὐθέντου καὶ Ἡγε-

- μόνος πάσης Ουγγροβλαχίας κυρίου κυρίου *Ἰωάννου Καρατζᾶ*, βοεβόδα. *Ἐν Βιέννη... »*. *Ἀνετυπώθη* ἐν JGR 8, 357-440.
- *Νόμος Ὑδρας*, ἐδ. ἐν AKY 6, 42 ἐπ. Πρβλ. *Ι. Μανιατοπούλου*, *ἔνθ' ἄν.* (ἔτος 1804) 18 ἐπ.
- *Ἐγγραφοὶ τῆς 10 Μαΐου, ἐκ 14 ἄρθρων, περὶ διοικητικῆς ὁργανώσεως κοινότητος Κάστρου τῆς Νάξου*, ἐδ. ὑπὸ *Μιχ. Ι. Μαρκόπολι*, ἐν π. *Ἔστια 1892 Β'* 333 ἐπ.
1819. *Δύο διατάξεις κΚ Γρηγορίου Ε'*, περὶ γάμου ἱεροδιακόνου, ἐδ. ὑπὸ *Γεδεών*, *Καν. Διατ. Β'* 155 καὶ 571.
- *Ἐτερον σιγίλλιον τοῦ ἰδίου, περὶ ἀπαγορεύσεως μικτῶν γάμων*, ἐδ. ὑπὸ *Ἀνθίμου Ἀλεξούδη*, ἐν ΔΙΕΕΕ 4 (1892) 268 ἐπ. καὶ ἄνεδ. ὑπὸ *Ν. Βέη*, ἐν ΤΑ 369.
- *Ἀπόφασις προεστώτων Αἰγίνης, περὶ τῶν προσφευγόντων εἰς τὴν τουρκικὴν δικαιοσύνην*, ἐδ. ὑπὸ *Ἰω. Λυκούρη*, *Ἡ διοίκησις καὶ δικαιοσύνη τῶν τουρκοκρατουμένων νήσων* (Ἀθ. 1954) 328 ἐπ.
1820. *«Κωνσταντίνου Ἀρμενοπούλου... ἡ Ἐξάβιβλος εἰς κοινήν γλώσσαν... Ἐκδοσις πρώτη... Ἐν Βενετία ἐν τῇ τυπογραφίᾳ Πάνου Θεοδοσίου»*. Πράγματι ς' ἔκδοσις· πρβλ. ἔτη 1744, 1766, 1777, 1793 καὶ 1805. Εἶναι ἡ τελευταία ἔκδοσις τῆς μεταφράσεως τοῦ *Ἀλεξίου Σπανοῦ*.
- *Γαλλικὸς ἔμπορικὸς κώδιξ μεταφρασθεὶς εἰς τὴν καθομιλουμένην ἡμῶν διάλεκτον παρὰ Θ[εοδώρου] Ρ[άκου]*. *Ἐν Παρισίοις...*
1821. *Φιρμάνιον σ. Μαχμούτ Β'* ὑπὲρ *μ. Ἀγαθουπόλεως Ἡσαΐα*, ἐδ. ὑπὸ *Ἀντ. Ἀναγνωστίδου*, ἐν π. *Δωδεκανησιακῆ Ἐπιθεώρησις 2* (1948) 166 ἐπ.
1822. *Ὁργανικὸς νόμος (Σύνταγμα τῶν Ἀρμένων Κρήτης)*, ἄρθρ. κθ': *«ἕως οὗτου νὰ ἐκδοθῶσι νόμοι εἰς τὰ πολιτικὰ καὶ ἐγκληματικὰ κριτήρια, θέλουσι εἶναι εἰς χρῆσιν οἱ νόμοι τῶν ἀειμνήστων ἡμῶν αὐτοκρατόρων»*. Ἐδ. ὑπὸ *Κ. Κριτοβουλίδου*, *Ἀπομν.* 120 ἐπ.
- *Προσωρινὸν Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος* (Ἐπιδάφρου). Ἄρθρ. *ἦθ'*: *«Ἄχρι τῆς κοινοποιήσεως τῶν εἰρημένων Κωδῆκων αἱ πολιτικαὶ καὶ ἐγκληματικαὶ διαδικασίαι βάσιν ἔχουσι τοὺς νόμους τῶν ἀειμνήστων χριστιανῶν ἡμῶν αὐτοκρατόρων καὶ τοὺς παρὰ τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος ἐκδιδόμενους νόμους· διὰ δὲ τὰ Ἐμπορικά, ὁ ἔμπορικὸς τῆς Γαλλίας Κώδιξ μόνος ἰσχύει εἰς τὴν Ἑλλάδα»*.
- *Φιρμάνιον περὶ τῶν προνομίων μ. Βεροίας*, ἐδ. ὑπὸ *Π. Ζέπου*, ἐν ΑΙΑ 11, 75 ἐπ.
1823. *Νόμος τῆς Ἐπιδάφρου* (Προσωρινὸν Πολίτευμα Ἄστρους), ἄρθρ. π': *«ἄχρι δὲ τῆς κοινοποιήσεως τῶν εἰρημένων Κωδῆκων, κατὰ μὲν*

- τὰ Ἐγκληματικά καὶ Πολιτικά ἰσχύουσιν οἱ Νόμοι τῶν ἡμετέρων ἀειμνήστων χριστιανῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Κ/πόλεως, τὸ ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων, καὶ οἱ ἀπὸ τὴν διοίκησιν ἐκδιδόμενοι Νόμοι, κατὰ δὲ τὰ Ἐμπορικά ἰσχύει μόνος τῆς Γαλλίας ὁ Ἐμπορικὸς Κώδηξ».
- Φιρμάνιον, ὑπὲρ μ. Κρήτης Καλλινίκου, ἐδ. ὑπὸ Γ. Ι. Οἰκονομίδου, ἐν π. Χριστ. Κρήτη 2 (1913) 237-245.
1824. *Κῶδις τῶν νόμων*. Φυλλάδιον Α'. Ἐκ τῆς ἐν Ὑδρα Τυπογραφίας. Εἰς 16^{ον}. Περιέχει: Ἐπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν.
- *Νόμος τῆς Ἐπιδαύρου* ἤτοι προσωρινὸν πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος... Ὑδρα... » εἰς 16^{ον}.
1827. Διάταξις πΚ Ἀγαθαγγέλου, περὶ προικοδοσιῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 314.
- Βεράτιον μ. Πάφου Χαρίτωνος, ἐδ. ἐν π. Κυπριακὰ Χρονικὰ 5, 5 ἐπ.
- « *Διαταγαὶ γάμων καὶ προικοδοσιῶν*. Ὅροι καὶ κανόνες. Ἐν τῷ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Κ/πόλεως τυπογραφείῳ » εἰς 4^{ον}.
- *Πολιτικὸν Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος* (Τροιζήνος). Ἄρθρ. 99: « Ἡ Βουλὴ χρεωστεῖ νὰ φροντίσῃ διὰ νὰ συνταχθῶσι Κώδικες, Πολιτικὸς Ἐγκληματικὸς καὶ Στρατιωτικὸς, ἔχοντες ἰδιαιτέραν βᾶσιν τὴν Γαλλικὴν Νομοθεσίαν. » Ἄρθρ. 134: « Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία δικάζει κατὰ τοὺς γραπτοὺς νόμους τοῦ ἔθνους. » Ἄρθρ. 142: « Ἐως ὅτου δημοσιευθῶσι Κώδικες... οἱ Βυζαντινοὶ Νόμοι, τὸ Ἐπάνθισμα τῶν ἐγκληματικῶν... καὶ οἱ παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας δημοσιευόμενοι νόμοι ἔχουν ἰσχύν' εἰς δὲ τὰ ἔμπορικά ἰσχύν νόμου ἔχει ὁ ἔμπορικὸς τῆς Γαλλίας Κώδηξ ».
- « *Ἐκθεσις σαφεστέρα τῶν... περὶ προικῶν κεφαλαίων* » τῆς μ. Παραμυθίας, ἐδ. ὑπὸ Δ. Α. Παναγιωτίδου, ἐν ΠΕΦΣΚ 27, 309 ἐπ. (πρβλ. ἔτος 1792).
- Διονυσίου Πύργου τοῦ Θεταλοῦ, *Νομικὸν βιβλίον κατ' ἀλφάβητον*, εἰς εἴκοσι βιβλία, Θεωρητικόν, Δικανικόν καὶ Ἐκκλησιαστικόν, ἐκ τῆς Ἐξαβίβλου καὶ τοῦ Μολδαβικοῦ Κώδικος τοῦ Καλλιμάχη βλ. Δ. Πύργου, Ἀριθμητικὴ (Ναύπλ. 1828) 45' πρβλ. Π. Ζέπου, Ἡ νεωτέρα ἑλλην. ἐπιστήμη τοῦ Ἀστ. Δικαίου (Ἀθ. 1954) 14, σημ. 7 καὶ Ἰακ. Βισβίζη, ἐν ΑΙΕΔ 6 (1955) 1-7. Ἡ τύχη τοῦ γφ. ἄγνωστος.
1828. Ἐγγραφοὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Συμμάχων Αἰθῶν, ἀπευθυνουσῶν 28 ἐρωτήματα καὶ ζητουσῶν τὴν λύσιν των (τῆς 9 Ὀκτ.), ἐδ. ἐν Correspondance du Comte Capodistria, τ. 4, 460 ἐπ. καὶ (ὀρθότερον) ὑπὸ Α. Μάμουκα, Τὰ κατὰ τὴν ἀναγέν. τῆς Ἑλλάδος, τ. 11, 236 ἐπ. καί: Ἀπάντησις τοῦ Πανελληνίου διὰ τοῦ Κα-

- ποδίστρια (τῆς 18/30 Ὀκτ.) ἐν Correspondance, τ. 4, 455 ἐπ. καὶ Μάμουκα, ἐνθ' ἄν. 11, 245 ἐπ. Ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέροντα τὰ ὑπ' ἀριθ. 24-28 ἐρωτήματα. Αἱ ἀπαντήσεις τῆς Κυβερνήσεως οὐχὶ πάντοτε ἀκριβεῖς (πρβλ. Δ. Καμπούρογλου, Ἱστορία τῶν Ἀθηναίων, 2, 56 ἐπ.).
- Κατάστροφαις τῶν ἔκπαιλαι σιουρουτιῶν τοῦ βηλαετίου Ζαγορίου, ἐδ. ὑπὸ Ἰ. Λαμπρίδου, Ἡπ. Μελετήματα, Θ' 82 ἐπ. καὶ ὑπὸ Π. Βιζουκίδου, ἐν Ἡπ. Χρ. 2, 33 ἐπ. Ἀνεδ. ὑπὸ Δ. Ζώτου, Ἡ δικαιοσύνη εἰς τὸ Κράτος τοῦ Ἀλῆ πασᾶ (Ἀθ. 1938) 56 ἐπ.
- Ψήφισμα ΙΘ' τῆς 15 Δεκ. τοῦ Κυβερνήτου (Μάμουκα, ἐνθ' ἄν. 11, 505 ἐπ.) ἀρθρ. 38 : « Τὰ δικαστήρια ἀκολουθοῦν εἰς μὲν τὰ πολιτικά, τοὺς νόμους τῶν αὐτοκρατόρων, περιεχομένους εἰς τὴν πρόχειρον Ἐξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου, εἰς δὲ τὰ ἐμπορικά, τὸν τῆς Γαλλίας ἐμπορικὸν κώδικα ».
1829. Συνθήκη Ἀδριανουπόλεως.
1830. Πράξις ὑπ' ἀριθ. 64 τῆς 4 Φεβρ. Α' : « Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεὺς τόσον ἐκ τῶν Βασιλικῶν ὅσον καὶ ἐκ τῶν Νεαρῶν τῶν μεταγενεστέρων αὐτοκρατόρων θέλει συλλέξει ἅπαντας τοὺς πολιτικοὺς βυζαντινοὺς νόμους, κατατάττων αὐτοὺς εἰς τὴν ἀνήκουσαν τάξιν ».
- Ἐγκύκλιος περὶ ἐθίμων, τῆς 15 Δεκ., πρὸς τοὺς Προέδρους τῶν δικαστηρίων Σπάρτης, ἐδ. ἐν Μάουρερ (μετ. Ε. Καραστάθη), Ὁ ἑλληνικὸς Λαός, Α', 429 ἐπ.
- Ψήφισμα 152 τῆς 15 Αὐγ. *Περὶ Διοργανισμοῦ Δικαστηρίων*. Ἀρθρ. 148 : « Τὰ δικαστήρια διὰ μὲν τὸ πολιτικὸν ἀκολουθοῦν τοὺς νόμους τῶν αὐτοκρατόρων ἕως οὗ δ' ἐκδοθῇ ἡ παρασκευαζομένη συλλογὴ αὐτῶν, θέλουν συμβουλευέσθαι τοὺς περιεχομένους εἰς τὴν πρόχειρον ἐξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου ».
- Φιρμάνιον σ. Μαχμούτ Β', ὑπὲρ τῆς Χίου, ἐδ. ὑπὸ St éphanopoli, 176 ἐπ.
1831. 20 Μαΐου. Προκήρυξις τοῦ ἐν Χανίοις Κρήτης Συμβουλίου τοῦ ἀντιβασιλέως Αἰγύπτου, περὶ φόρων, ἐδ. ὑπὸ Ν. Β. Τωμαδάκη, ἐν ΕΕΚΣ 1, 137 ἐπ.
1832. *Πολιτικὸν σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος*, τῆς 15 Μαρτίου, τῆς Ε' Συνελεύσεως. Ἀρθρ. 291 : « Ἔως ὅτου δημοσιευθῶσι κώδικες νόμων, κατὰ τὸ 118 ἀρθρον, οἱ βυζαντινοὶ νόμοι τῶν ρωμαίων καὶ χριστιανῶν αὐτοκρατόρων... καὶ οἱ παρὰ τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας δημοσιευόμενοι ἔχουν ἰσχύν ». Ἀρθρ. 288 : « αἱ ἐξ ὅλων τῶν κοινωνικῶν σχέσεων πηγάζουσαι συμφωνίαι καὶ αἱ ἀπὸ συναλλαγμάτων ὑποθέσεις θέλουν δικάζεσθαι καὶ ἀποφασίζεσθαι κατὰ τὰς βάσεις ἐφ' ὧν στη-

- ρίζονται, χωρὶς νὰ παραβιάζωνται εἰς τὸ παραμικρὸν τὰ ἔγγραφα καὶ αἱ συνθήκαι, αἱ γενόμεναι ἐπὶ καλῇ πίστει καὶ κατὰ τὰς ἐπικρατούσας τοπικὰς συνηθείας... ».
- Ἀνακοίνωσις Ὑψ. Πύλης πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους τῶν τριῶν Μ. Δυνάμεων (10 Δ/βρίου) περὶ τῶν χορηγηθέντων τῇ Σάμῳ προνομίων, ἔδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 181 ἔπ.
- Θέσπισμα περὶ περιορισμοῦ τῶν προικοδοσιῶν διαφόρων χωρίων τοῦ βλαετιοῦ Ζαγορίου τῆς Ἡπείρου, ἔδ. ὑπὸ Π. Βιζουκίδου, ἐν Ἡπ. Χρ. 2, 37 ἔπ.
1833. Γραπτὰ ἔθιμα Σπετσῶν, ἔδ. ἐν JGR 8, 559 - 563.
- Γραπτὰ ἔθιμα Ἀν. Σπάρτης, ἔδ. ὑπὸ Ἰακ. Βισβίτζη, ἐν π. Ἀθηναῖ 53, 253 ἔπ.
- « Πρόχειρον νόμων, τὸ λεγόμενον Ἡ Ἐξάβιβλος, συλλεχθεῖσα ἀπὸ ὅλους τοὺς νόμους κατ' ἐκλογὴν καὶ ἐπιτομὴν καὶ συνταχθεῖσα οὕτω παρὰ ... Κωνσταντίνου τοῦ Ἀρμενοπούλου καὶ μεταφρασθεῖσα παρὰ Κ. Κλονάρη. Ἐν Ναυπλίῳ... ».
- Ἐγκύκλιος τῆς 22 Μαρτίου τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας, πρὸς τοὺς ἐπαρχιακοὺς Εἰρηνοδίκας καὶ Δημογέροντας τῆς Ἐπικρατείας. Περιέχει κατάλογον ἐρωτημάτων (« ζητημάτων ») περὶ τοπικῶν ἐθίμων ἄνεδημοσιεύθη ὑπὸ Δ. Πασχάλη, ἐν ΑΟΚΕ 5, 151 ἔπ. καὶ ἐν ΑΙΑ 6, 217 ἔπ. καὶ ὑπὸ Ἰ. Βισβίτζη, ἐν ΕΑΙΕΔ 3 (1950) 160 ἔπ.
- 18 Ἰανουαρίου. Προκήρυξις τοῦ Σερασκέρη Κορήτης, περὶ φόρων, ἔδ. ὑπὸ Ν. Β. Τωμαδάκη, ἐν ΕΕΚΣ 1, 133 ἔπ.
1834. Προνόμια Σάμου. Βλ. Μετάφρασιν ἑψηλοῦ αὐτοκρ. Φιρμανίου, ἦτοι τῆς ὀργανικῆς Διατάξεως τῆς ἐκδοθείσης τὸ 1834 καὶ περιεχούσης τὰ χορηγηθέντα τοῖς Σαμίσις Προνόμια (1839). Πρβλ. Ἀρχεῖον Σάμου 4 (1955) 105 ἔπ.
1835. Ἐκδοσις τῆς Ἐξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου, ἐν Ἀθήναις (μόνον κείμενον) πρβλ. Ἰακ. Βισβίτζη, ἐν ΤΑ, 163 - 172.
- Φιρμάνιον σ. Μαχμούτ Β' περὶ τῶν προνομίων τῶν ἐπανελθουσῶν ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγὸν νήσων Καλύμνου, Ἰκαρίας, Πάτμου καὶ Λέρον, ἔδ. ὑπὸ Γεδεῶν, Γράμματα 107 ἔπ. καὶ ἐν γαλλικῇ μεταφράσει ὑπὸ Stéphanopoli, 34 ἔπ.
- Φιρμάνιον σ. Μαχμούτ Β' ὑπὲρ τῆς Χίου, ἔδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 176 ἔπ.
- Φιρμάνιον τοῦ ἰδίου, ὑπὲρ ἐπισκ. Προκονήσου Βησσαρίωνος, ἔδ. ὑπὸ Τ. Γριτσοπούλου, ἐν ΑΘΛΓΘ 20 (1955) 125 - 131.
1836. Διατάξις πΚ Γρηγορίου Γ', περὶ προικοδοσιῶν, ἔδ. ὑπὸ Γεδεῶν, Καν. Διατ. Α' 328.

- Διάταξις τοῦ αὐτοῦ, περὶ ἐγκύρου γάμου, ἔδ. αὐτόθι, Β' 203.
- Ἐγκύκλιος τοῦ αὐτοῦ, περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν ἐκ πορνείας γάμων, ἔδ. ὑπὸ Θεοτοκᾶ, 196.
- Φιριάνιον περιέχον τὰ πρῶτα καὶ δευτέρα προνόμια τῆς Σάμου, ἔδ. ἐν Ἄρχεϊον Σάμου 4 (1955) 109 ἐπ.
1837. Διάταξις τοῦ αὐτοῦ, κατὰ τῶν Ἀδελφάτων, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 207.
1838. Διάταξις τοῦ αὐτοῦ, περὶ διαζυγίου, ἔδ. αὐτόθι, Β' 336.
- 17 Ὀκτ. Ἀπάντησις τῆς Ἐκκλ. Ἐπιτροπῆς πρὸς πΚ ἐπὶ τῆς Ἀναφορᾶς τῆς Ἰονικῆς Διοικήσεως πρὸς πΚ, περὶ βαθμολογίας τῶν συνοικεσιῶν, ἔδ. ἐν Πρακτικὰ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, Κ/πολις 1839, σ. 59-130. Ἐν συνεχείᾳ: Ἐπιστολὴ πατριαρχείου καὶ Συνόδου πρὸς τοὺς Ἑπτανησίους. Τόμος περὶ συνοικεσιῶν. Ἐπιστολὴ πρὸς Ἀρχιερεῖς Ἑπτανήσου, καὶ Ἐπιστολὴ πρὸς Βουλὴν.
1839. «Τόμος περὶ συνοικεσιῶν», ἐπὶ πΚ Γρηγορίου Γ', ἔδ. ἐν Συντ. 5, 164 ἐπ., ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 370 ἐπ. καὶ ὑπὸ Θεοτοκᾶ, 197.
- Βεράτιον (Χάτι Σερίφ) σ. Μαχμοῦτ Β' πρὸς τὸν μ. Ἡρακλείας Διόνυσιον μνημονεύεται ὑπὸ Σ. Θ. Θεοφανείδου, ἐν ΑΘΛΓΘ 14, 353 ἐπ., περὶ τῶν προνομίων τοῦ Γένους. Πρὸβλ. Heidbort, Manuel de droit public et administratif de l'Empire Ottoman, 1 (1908) 94, 297.
- Χάτι-σερίφ τῆς 3 Νοεμβρίου, ἔδ. ἐν Ὄθωμ. Κώδ. 1, 13-17 καὶ ὑπὸ Testa, 5, 140 ἐπ.
1840. Ἐγγραφοὶ πΚ Ἀνθίμου Δ' πρὸς π. Ἀντιοχείας, περὶ παρακαλύψεως ἐκθέσμων γάμων, ἔδ. ὑπὸ Κ. Δελικάνη, Ἐπίσ. πατρ. ἔγγραφα 1, 260.
1841. Γράμμα πΚ Ἀνθίμου Δ', κατὰ προικοδοσιῶν, πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους τῆς μ. Νικομηδείας, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, ἐν π. Φιλολ. Ἠχὼ Κ/πόλεως περ. Β' ἀριθ. 3 (1896) 17 ἐπ.
- Codice civile degli Stati Uniti delle Isole Ionie. Corfù... εἰς 8ον. Ἐδ. ἐν ἑλλ. μεταφράσει τὸ 1851. Ἐπίσης ἐμπορικὸς καὶ ποινικὸς Ὄργανισμὸς Δικαστηρίων, Πολιτικὴ καὶ Ποινικὴ Δικονομία. Πρὸβλ. Π. Ζέπου, Ἡ σημασία τοῦ Ἰονίου πολιτικοῦ Κώδικος, ὡς τοπικοῦ ἑλλ. Δικαίου, ἐν ΑΙΑ 5, 556 ἐπ.
- 1843; Μ. Γεδεών, Αἱ φάσεις τοῦ παρ' ἡμῖν ἐκκλ. ζητήματος (Κ/πολις 1910) 60: «προθύμως [ἢ τουρκικὴ Κυβέρνησις] ἐδέχθη... νὰ προκαλέσῃ ζήτημα περὶ διαθηκῶν τῶν Χριστιανῶν».
1844. Διάταξις πΚ Γερμανοῦ Δ', περὶ προικοδοσιῶν, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 335.

1846. Ὑψηλὴ διαταγὴ περὶ μὴ ἐπεμβάσεως εἰς τὰς γαμικὰς ὑποθέσεις ἐν Γενί - [Παζάρ;], μνημονεύεται ὑπὸ Γ ε δ ε ώ ν, Γράμματα, σ. στ'.
- Διαταγὴ πρὸς τὸν καθῆν Ἀμασείας, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, μνημονεύεται ὑπὸ τ ο ὕ ἰ δ ἰ ο υ, αὐτόθι, σ. στ'.
1848. Ἐγγραφὸν πΚ Ἀνθίμου Δ' πρὸς π. Ἀντιοχείας, περὶ γάμων μεταξὺ ἑτεροδόξων, ἐδ. ὑπὸ Κ. Δ ε λ ι κ ά ν η, ἔνθ' ἀνωτ. 1, 305.
1849. Ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ πΚ Ἀνθίμου Δ', περὶ ὄρκου, ἐδ. ἐν Συντ. 5, 617 ἐπ. καὶ ὑπὸ Θ ε ο τ ο κ ά, 107 ἐπ.
1850. Συνδικὸς τόμος (29 Ἰουνίου), δι' οὗ ἀνεκηρύχθη τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐδ. ἐν Συντ. 5, 177 ἐπ.
- Φιρμάνιον ὑπὲρ τῆς Σάμου, ἐρμηνευτικὸν τοῦ φιρμανίου τοῦ 1832, ἐδ. ἐν Ἀρχεῖον Σάμου 4, 113 ἐπ.
1852. Νόμος Καταστατικὸς τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐδ. ἐν Συντ. 5, 602 ἐπ.
- Νόμος περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων καὶ περὶ τοῦ ὑπὸ τοὺς ἐπισκόπους τελοῦντος Κλήρου, ἐδ. αὐτόθι, 5, 591 ἐπ.
- Φιρμάνιον ὑπὲρ τῆς Σάμου, ἐρμηνευτικὸν τοῦ φιρμανίου τοῦ 1832, ἐδ. ἐν Ἀρχεῖον Σάμου 4, 119 ἐπ.
- Φιρμάνιον σ. Μετζήτ, περὶ τηρήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαίων τῶν ρωμαίων, ἐδ. ὑπὸ Γ ε δ ε ώ ν, Γράμματα 114 ἐπ.
1853. Φιρμάνιον ὑπὲρ πΚ Γερμανοῦ Δ', ἐδ. ὑπὸ Γ ε δ ε ώ ν, Γράμματα 164 (ἔνθα, ἐκ παραδρομῆς, ἐτέθη χρονία: 1852' πρβλ. τ ο ὕ ἰ δ ἰ ο υ, Αἰ φάσεις, σ. 61, σημ. 73).
1855. Βεράτιον ὑπὲρ μ. Βελεγράδων Ἀνθίμου Ἀλεξούδη, ἐδ. ἑπ' αὐτοῦ, Σύντομος ἰστ. περιγραφὴ τῆς Ἱ. Μητρο. Βελεγράδων (Κέρκυρα 1868) 133.
- Βεράτιον πΚ Κυρίλλου Ζ', ἐδ. ἐν γαλλ. μεταφράσει, ὑπὸ Testa, 5, 162.
- Ὑπόμνημα 13 Μαΐου Ἀαλῆ - πασά πρὸς λόρδον Clarendon: « τὰ πατριαρχεῖα... συγκεντρῶνον τοιοῦτο σύμπλεγμα πολιτικῶν καὶ θρησκευτικῶν δικαιωμάτων, οὕτως ὥστε δύναται τις εἰπεῖν, δι, ἐκτὸς τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ἦν μόνη ἡ τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀσκεῖ, οἱ Χριστιανοὶ διοικοῦνται, δικάζονται καὶ διευθύνονται μᾶλλον ὑπὸ χριστιανικῆς ἢ τουρκικῆς ἐξουσίας.» Ἐδ. ὑπὸ Testa 5, 156' πρβλ. Stéphanopoli, 23.
1856. Χάτι Χουμαγιούν, τῆς 18 Φεβρουαρίου. Ἐδ. ἐν ἑλλ. μεταφράσει ἐν Ὁθωμ. Κώδ. 1, 21 - 39.
- Συνθήκη Παρισίων, ἧς τὸ ἄρθρ. 9 ἐπικυροῖ τὸ εὐθὺς ἀνωτέρω Χάτι - Χουμαγιούν.
1859. 26 Μαΐου. Προκήρυξις τοῦ Διοικητοῦ Κρήτης Μουσίρη Χουσνή πασά,

- περὶ ποινικῶν διατάξεων, ἔδ. ὑπὸ Ν. Β. Τωμαδάκη, ἐν ΕΕΚΣ 1, 136 ἔπ.
1860. Βεράτιον πΚ. Ἰωακείμ Β', ἔδ. ἐν Ὁθωμ. Κώδ. 3, 2739 ἔπ.
1861. Καταστατικὸν Δημογεροντίας Διδυμοτείχου, τῆς 22 Ἰαν., ἔδ. ὑπὸ Γρ. Π. Εὐθυμίου, ἐν ΑΘΛΓΘ 18 (1953) 212 ἔπ.
- Ἐγκύκλιος Μ. Βεζύρου, σχετικὴ πρὸς τὴν κληρον. διαδοχὴν τῶν Χριστιανῶν, ἔδ. ὑπὸ Young, Corps de droit ottoman (Oxford 1905) 1, 283. Πρβλ. Μ. Caravocyrro, Droit successoral en Turquie (Κ/πολις 1898) 152, σημ.
- Φιρμάνιον ὑπὲρ Σάμου, ἐρμηνευτικὸν τοῦ φιρμανίου τοῦ 1832, μνημονεύεται ὑπὸ Stéphanopolis, 64.
1862. Γενικοὶ Κανονισμοὶ τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου, ἔδ. ἐν Ὁθωμ. Κωδ. 3, 2773 ἔπ. καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλαδίῳ.
1864. Πρακτικὸν περὶ ἐθίμων Καρπάθου, ἔδ. ὑπὸ Μ. Μιχαηλίδου-Νουάρου, ἔνθ' ἄν. 14 ἔπ. Ἄνεδ. ἐν JGR 8, 564 ἔπ.
1865. Βεράτιον ἀρχιεπ. Κύπρου Σωφρονίου, ἔδ. ὑπὸ Φιλ. Γεωργίου, Εἰδήσεις ἱστορικαὶ περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου (1875) 136 ἔπ.
1866. Νόμος ΡΝ' περὶ ἀφομοιώσεως νομοθεσίας Ἑπτανήσου.
1867. «Τὰ πρὸ δεκαετίας προνόμια τῆς νήσου Χίου» ἔδ. ὑπὸ Π. Κοντογιάννη, ἐν π. Χιακὰ Χρονικὰ 3, 76 ἔπ.
- Κανονισμὸς τῶν ἀρραβῶνων ἐν Σιατίστη, ἔδ. ὑπὸ Α. Σιγάλα, ἐν π. Μακεδονικὰ 1, 274.
- Considérations sur l'exécution du firman impérial du 18 février 1856, ἔδ. ὑπὸ Testa, 7, 438 ἔπ. καὶ ἑλλ. ἐν Ὁθωμ. Κώδ. 1, 40 ἔπ.
1868. Ὁργανικὸς Νόμος Κρήτης. Ἐδ. ἐν Χανίοις, ἄ.χ. [1879], ὑπὸ τὸν τίτλον: Κρητικὸς Κώδικος τεῦχος Α' περιέχον... Πρβλ. Ν. Β. Τωμαδάκη, ἐν ΕΕΚΣ 2, 223.
1871. Συνθήκη Λονδίνου.
1873. Κανονισμὸς Δημογεροντίας Διδυμοτείχου (17 Ὀκτ.), ἔδ. ὑπὸ Γρ. Π. Εὐθυμίου, ἐν ΑΘΛΓΘ 20 (1955) 44-45.
1875. Χάτι τῆς 30 Νοεμβρίου. Πρβλ. Mémoire confidentiel sur le Hatti impérial ('Αθ. 1876), ἀνατ. ἐκ τοῦ Messenger d'Athènes. Πρβλ. Ἐκ. Ἄλ. 4, 126.
1876. Γραπτὴ διατύπωσις ἐθιμικοῦ δικαίου Ἀστυπалаίας, ἔδ. ὑπὸ Μ. Μιχαηλίδου-Νουάρου, ἐν π. Λαογραφία 13 (1950) 126 ἔπ.
1878. Συνθήκη Βερολίνου.
- Σύμβασις τῆς Χαλέπας (Κρήτης), δι' ἧς ἐπεξετάθη καὶ διετάχθη ἡ πλήρης ἐφαρμογὴ τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου (βλ. ἔτος 1868). Ἐδ. ἐν τῷ ἐν ἔτει 1868 μνημονευομένῳ βιβλίῳ.
- Ἀναφορὰ τοῦ Στυλ. Χουρμουζίου, πρὸς τὸν βαλῆν Σάββα πασᾶν Κύ-

- πρου, περί τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς τῶν περί διαθηκῶν διατάξεων ἐν τῇ νήσῳ, ἐδ. ὑπὸ Κ. Χρυσάνθη, ἐν π. Κυπριακαὶ Σπουδαί 18 (1954), σ. 7γ'- ρα'.
- Ἐγκύκλιος Ὑπ. Ἐξωτ. Τουρκίας, περί τοῦ κύρους διαθηκῶν τῶν Χριστιανῶν' πρβλ. Μ. Сагауоуго, ἐνθ' ἄνωτ. (ἔτος 1861) 157.
1881. Ἐγκύκλιος πΚ Ἰωακείμ, περί δικαστηρίων, ἐδ. ἐν Ἐκ. Ἄλ. 1, 235.
1882. Συνοδικὴ διάταξις πΚ Ἰωακείμ Γ', ἐπιτρέπουσα διαζύγιον μετὰ τριετῆ ἀποδημίαν ἀνδρός, μὴ φροντίζοντος προσηκόντως περί τῆς γυναικός, ἐδ. ὑπὸ Θεοτοκά, 293.
1883. Ἐπὶ τῆς διενέξεως μεταξὺ Ὑψ. Πύλης καὶ Πατριαρχείων ἐπὶ τῶν προνομίων, βλ. σχετικὴν ἀνταλλαγὴν ἐγγράφων, ἐν Ἐκ. Ἄλ. 3, 564-570, 4, 125-135, 174-178 καὶ 470' ἐπρόκειτο περί τῆς δωσιδικίας τῶν κληρικῶν ἐπὶ ποιν. ὑποθέσεων, περί τῆς δωσιδικίας ἐπὶ δικῶν διατροφῆς, ὡς καὶ περί διαθηκῶν' τὰ ζητήματα ἐλύθησαν ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων τοῦ Πατριαρχείου.
1890. Περί τῆς ἀμφισβήτησεως τῶν προνομίων ἐκ μέρους τῆς Ὑψ. Πύλης, πρβλ. Μ. Καράβοκυρόν, ἐν Ἐκ. Ἄλ. 33 (1913) 20.
1891. Βεζυρική ἐγκύκλιος περί προνομίων, ἐδ. ὑπὸ Θεοτοκά, 34-36, ὡς καὶ σχετικὴ ταυτόχρονος πατριαρχικὴ ἐγκύκλιος, αὐτόθι, 37-38.
1893. Δύο ἐγκύκλιοι πΚ περί προικός, ἐδ. ὑπὸ Θεοτοκά, 503 ἐπ.
1894. Ἐγκύκλιος πΚ περί διαζυγίου, ἐδ. ὑπὸ Θεοτοκά, 294.
1897. Σαμιακὸς Κῶδιξ, τεθεὶς ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τοῦ 1899, καταργηθεὶς δὲ διὰ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.
1898. Περί κανονισμοῦ τῶν ἐν Σάμῳ Ἱ. Μονῶν' νόμος 802 τῆς 1/1/1898.
1900. Καταστατικὸς Νόμος τῆς ἐν Κρήτῃ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (Χανιά 1900).
1901. Βεράτιον πΚ Ἰωακείμ Γ', ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 65-75.
1903. Ἀστικὸς Κῶδιξ Κρήτης (ὑπ' ἀριθ. 573), ἐξ ἄρθρων 1357.
1909. Ἐκθεσις δημογεροντίας Σύμης πρὸς τὴν τουρκικὴν ἐπιτροπὴν ἐξετάσεως τῶν προνομίων τῆς νήσου, ἐδ. ἀποσπασματικῶς γαλλιστὶ ὑπὸ Stéphanopoli, 37-39.
- Σύνταγμα Τουρκίας.
- Ὑπόμνημα πληρεξουσίων τῆς Δωδεκανήσου πρὸς τὴν Ὑψ. Πύλην, περί διατηρήσεως τῶν προνομίων, ἐδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 98-106.
1912. Ὑπόμνημα τῆς 1/14 Ἰουνίου τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Δωδεκανησίων, ἐδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 87-98.
1923. Συνθήκη Λαζάννης. Δι' αὐτῆς κατηργήθησαν τὰ προνόμια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΓΚΙΝΗΣ